GLASILO SZDL OBČINE KAMNIK

Kamniški občan

ŠT. 6 LETO XXVIII. KAMNIK, 21. MARCA 1988

Obisk celovškega župana

Predsednik naše občine, Anton Ipavec, je že drugič v svojem mandatu sprejel celovškega župana Leopolda Guggenbergerja. Gost je na prijateljskem srečanju v Kamniku povedal, da je v svojem mandatu spoznal že štiri kamniške župane, skupaj s tajnikom Petrom Kurnikom pa sta s predstavniki naše občine izmenjala nekaj novopridobljenih izkušenj od zadnjega srečanja. Predsednik naše občine pa je nanizal tudi nekaj možnih oblik izmenjave kamniškega in celovškega gospodarstva, in pri tem še posebej omenil Lončarsko podjetje Komenda, ki se sedaj ukvarja predvsem z izdelavo unikatnih keramičnih predmetov uporabne umetnosti. R. G.

Izvolite novo mladinsko vodstvo!

KAJ: Volilno programska seja Občinske konference ZSMS KAMNIK

KJE: v drugem nadstropju Skupščine občine KAMNIK, v sejni sobi

KDAJ: v četrtek, 31. 3. 1988 ob 18. uri.

Vabljeni vsi, ki vas zanima, kaj in kako nameravamo mladi rezati kruh v bližnji prihodnosti in hkrati pogledati v zgodovino mladinske organizacije v lanskem letu!

Še posebej ste vabljeni delegati osnovnih organizacij ZSMS. Izberite predsednika!

MATEVŽ PIBERNIK in IZTOK ČEBAŠEK sta privolila v kandidaturo. Tu sta kratki obrazložitvi:

MATEVŽ PIBERNIK je rojen 19. 9. 1964. Po sprejemu v ZSMS se je aktivno vključil v delo mladinske organizacije Moste, po končani šoli pa ga je najbolj pritegnilo delo v Aktivu mladih zadružnikov. Ker je bil dosleden pri izvajanju vseh nalog, so ga tovariši v letu 1987 izvolili za predsednika Aktiva mladih zadružnikov, kjer je še bolj prišlo do izraza njegovo delo in odgovornost pri opravljanju funkcije.

Po njegovi zaslugi se je Aktiv mladih zadružnikov prebil iz anonimnosti. Vseskozi je tudi sodeloval v sekretariatu ZSMS.

IZTOK ČEBAŠEK je rojen 1. 1. 1971. Že kot pionir je bil aktiven, bil je tudi predsednik pionirske organizacije. Kasneje je bil kot mladinec podpredsednik OO ZSMS v osnovni šoli. Sedaj je predsednik osnovne organizacije ZSMS v SENŠ Rudolf Maister in aktivno sodeluje v Centru za prosti čas pri OK ZSMS Kamnik.

Seveda pa je **kandidatna lista odprta.** Vsak lahko predlaga svojega kandidata, da pa je ta kandidat uvrščen na kandidatno listo, mora predlagajoči narediti naslednje:

– predlog mora obrazložiti in podati karakteristiko kandidata,

– na volilno programski seji mora predložiti pismeni pristanek kandidata,

– predlog mora dobiti podporo več kot polovico prisotnih delegatov seje.

Dokončno oblikovan predlog kandidatne liste za predsednika OK ZSMS KAMNIK (isti postopek velja tudi za možne kandidate za člane predsedstva OK ZSMS KAMNIK) mora sprejeti več kot polovica prisotnih delegatov sklepčne seje.

Na svidenje! Predsedstvo OK ZSMS Kamnik

● *Z letne seje občinskega sindikata*

Z delavcem v dobrem in slabem

Sindikalni aktivisti so v začetku marca na redni letni seji občinskega sveta ZSS Kamnik govorili predvsem o pogojih gospodarjenja, vlogi sindikata in metodah dela ter organiziranosti sindikalne organizacije.

Svilanitov delegat je poudaril, da je sindikalno članarino treba racionalneje porazdeliti. Po njegovem mnenju bi moralo osnovnim organizacijam ostati bistveno več denarja, manj pa bi ga veljalo namenjati občinskemu in republiškemu sindikalnemu svetu.

O dilemi med perspektivo delovne organizacije in njenim razvojnim programom ter njenim zoženim manevrskim prostorom, saj se akumulacija zmanjšuje zaradi čedalje večjih skupnih in splošnih potreb, je govorila predstavnica Ete. Poudarila je, da je v takih pogojih samoupravljanje dejansko le še farsa.

Delegati so na seji še posebej pozorno obravnavali neučinkovit pretok informacij oziroma slabe povezave med osnovno sindikalno organizacijo in občinskim sindikalnim svetom, kar je najbolj očitno pri posredovanju ključnih ugotovitev osnovnih sindikalnih organizacij. Zato, kot je na seji poudaril predsednik občinskega sindikalnega sveta Tone Istenič, sindikat ni celovito uresničil svoje družbene vloge, saj se je njegov glas premalo slišal v zboru združenega dela občinske skupščine. Slaba je torej predvsem povezava osnovne organizacije sindikata in delegacije za zbor združenega dela in skupščin sisov.

Leto 1987 je bilo po mnenju predstavnika iz Stola sicer dokaj stabilno, čeprav so se pogoji gospodarjenja še bolj zaostrili. Toliko bolj pa smo lahko zaskrbljeni za to leto. Sekretar republiškega sveta ZSS, Franc Hribar, je med drugim na seji ugotovil, da je bila kamniška občina lani med uspešnejšimi, pa tudi med stabilnejšimi, če sodimo po številu ustavitev oziroma prekinitev dela. Dotaknil se je tudi odprtih pisem republiškega sindikalnega sveta naslovljenih na zvezne organe, ki so oblika protesta na nekatere ukrepe protiinflacijskega programa. Povedal je tudi, da gre za denar, ki se nabere od članarin, več naslovnikom, tako da ga za osnovne orgaizacije resnično ostane premalo. Omenil je tudi pravilnik o socialni pomoči, ki bo prinesel novosti za tiste, ki bi zaradi likvidacije podjetja ostali brez dela.

Tone Istenič je ob tem dejal, da bi si morali prizadevati za uresničitev stališča sindikata, da mora tudi delavec na najnižje ocenjenem delovnem mestu dobiti za svoje delo dohodek, ki mu omogoča socialno varnost.

Delavec Titana pa je k temu pripomnil, da so si določene sindikalne aktivnosti na nek način v nasprotju – po eni strani se zavzemamo za tržno gospodarstvo, za prevlado tržnega sistema v gospodarstvu, po drugi strani pa zahtevamo socialno varnost za delavce!

Rešitev tega nasprotja je po besedah predsednika občinskega sindikalnega sveta predvsem v vsesplošnem razvoju in iskanju perspektive vsake delovne organizacije. Ne velja čakati, da stvari pripeljemo do neke najkritičnejše točke, ko se problem pokaže že kot nerešljiv.

Na seji so nekaj besed spregovorili tudi o stavkovnih pravilih, ki so po mnenju vseh potrebna, seveda pa jih moramo narediti taka, da bodo v praksi tudi dejansko uporabna. Sindikat naj bi predvsem zagovarjal avtentične, razredne interese delavcev, z njimi naj bi bil v dobrem in slabem.

ROMANA GRČAR

● *Kako smo poslovali v letu 1987*

Vsi resolucijski cilji niso bili uresničeni

Podatki iz zaključnih računov za leto 1987 kažejo, da se resolucijska predvidevanja o razbremenitvi gospodarstva, rasti proizvodnje ter krepitvi akumulacijske sposobnosti ne uresničujejo.

Lani so kamniške delovne organizacije dosegle enak obseg proizvodnje, kot v letu 1986 (IND 99,9), medtem ko je bila načrtovana rast 3%. V istem obdobju je bila proizvodnja slovenske industrije za 1,2% nižja.

Po podatih Narodne banke so DO izvozile za 28 milijonov dolarjev izdelkov, kar je 6,5% več kot v letu 1986 in več kot smo predvidevali v resoluciji (3%). Kar 93% celotnega izvoza so dosegli Stol, Utok, Titan, Svilanit in Kemijska industrija.

Izvozni rezultati kamniškega gospodarstva so bili skromnejši od republiških, saj se je izvoz v republiki povečal za skoraj 13%.

Uvoz je bil daleč od zastavljenih ciljev, saj je lani znašal 20,3 milijonov dolarjev oz. 4,5% manj kot leto poprej. Pri tem je značilno, da je bil za 6% manjši uvoz iz konvertibilnega tržišča, medtem ko je bil uvoz iz klirinškega tržišča za 30,7% večji. Gospodarstvo je uvažalo predvsem reprodukcijski material, delež opreme je le 30%. Največji uvoznik je bil Utok, nanj odpade 30% celotnega uvoza. Pokritost uvoza z izvozom je znašala 141% in je za

(Nadaljevanje na 2. strani)

● *Z občinske kandidacijske konference*

Blag nadih demokratičnosti

Na občinski kandidacijski konferenci, ki je bila 16. marca, so se delegati, izvoljeni na temeljnih kandidacijskih konferencah in delegati vodstev družbenopolitičnih organizacij, opredeljevali za kandidate za vodilne republiške in občinske funkcionarje.

Na zaprti kandidatni listi za vodilne funkcionarje v občini so vsi predlagani kandidati (kandidatna lista je bila objavljena v prejšnji številki Kamniškega občana) dobili potrebno večino. Tako za individualne funkcije v občinski skupščini kot za kandidate za republiške funkcionarje je bilo glasovanje tajno. Pri opredeljevanju za republiške kandidate za vodilne funkcionarje je od skupaj devetdesetih glasovalo osemdeset delegatov. Predlagano večino za predsednika predsedstva SRS sta v naši občini dobila Mojca Drčar-Murko (51) in Janez Stanovnik (46), za člana predsedstva pa prav tako Mojca Drčar-Murko (63) in Janko Pleterski (33). Kandidati za ostale republiške funkcije so tudi dobili potrebno večino.

Pri določitvi kandidatov za vodstva skupščin sis pa so se delegati opredeljevali javno. Tudi tu so kandidati dobili potrebno večino glasov, medtem ko je podpredsednika zbora izvajalcev telesnokulturne skupnosti dobil potrebno večino le en od treh predlaganih kandidatov.

Delegati so na občinski kandidacijski konferenci sprejeli tudi poročilo o opravljenih aktivnostih na temeljnih kandidacijskih konferencah, ki ga je pripravila občinska volilna komisija. Iz poročila je razviden rahel napredek pri demokratizaciji volilnih postopkov, vendarle pa je bilo na seji slišati da so te »mini volitve« po svoje tudi zelo zamotana stvar. Res je, da toliko kandidatov za najodgovornejše funkcije v republiki še nikoli ni bilo ponujeno kot ravno letos. Zato je bilo vzdušje na temeljnih kandidacijskih konferencah povsem drugačno kot prejšnja leta, ko so vsi le zmigovali z rameni, češ, saj je tako že vse vnaprej določeno. Pri vsem pa še vedno ne gre spregledati slabega načrtovanja volilnih postopkov, kajti, kaže da se še vedno nismo navadili na dejstvo, da so volitve vsaki dve leti in nas to vedno znova preseneti in ujame nepripravljene, kot je zapisano v poročilu volilne komisije. Njen prdsednik pa je na občinski kandidacijski konferenci še dodal, da bi odgovorni v republiški konfereci lahko poskrbeli, da bi se kandidati s svojimi pogledi na pomembna vprašanja naše družbene stvarnosti predstavili pred začetkom razprav temeljnih kandidacijskih konferencah, ne pa šele ob zaključku.

Volilna komisija v svojem poročilu še ugotavlja, da je tudi zapletenost volilnih postopkov velika ovira pri večjem vsebinskem poudarku volitev, manj pa na formalnostih, kajti mnoge temeljne kandidacijske konference so se ukvarjale tudi s tem, kako pravilno izpolniti zapletene obrazce, vodstva družbenopolitičnih organizacij (predvsem SZDL) pa s tem, ali bo vse potekalo formalno, pravilno in seveda pravočasno. Pri tem pa nemalokrat zanemarimo vsebino.

ROMANA GRČAR

Delo na Malem gradu se nadaljuje

Gradbinci so jeseni zavarovali hišo tik pod Malim gradom, ki je sedaj varna pred skalami z grajskih ruševin. Zaradi zimske vlage pa niso mogli nadaljevati s prepotrebnimi deli na severovzhodnem delu Malega gradu. Zdaj je vreme naklonjeno, tako da delavci SGP Gradbinec že nadaljujejo z obnovo ruševin. Občinska skupščina, komunalna skupnost in Zavod za naravno in kulturno dediščino iz Kranja so tudi sklenili samoupravni sporazum o skupnem financiranju zavarovanja in obnove razvalin Malega gradu. Tako so postavili zaščitni gradbeni oder nad Trgom svobode in izdelali statični načrt za zavarovalna dela ter sanacijo zidu ob Veronikinem portalu. R. G.

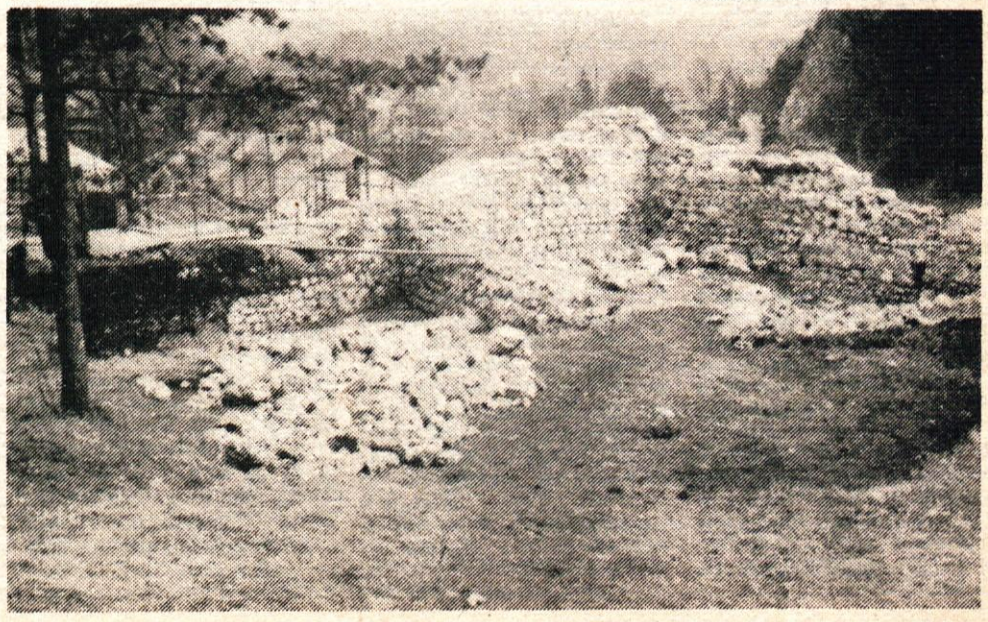

Odgovor na delegatsko vprašanje o lokaciji odlagališča nizko in srednjeaktivnih odpadkov

1. ŠTUDIJE

V štirinajstih letih, odkar je bila v lokacijskem dovoljenju za Nuklearno elektrarno Krško postavljena zahteva, da mora biti zagotovljeno trajno odlaganje radioaktivnih odpadkov iz elektrarne, žal nismo prišli dalj od papirnatih študij. Nobena od dosedanjih študij ni dala konkretnih rezultatov. Kadar se iz katere od študij pojavijo vesti v časopisih o možnih lokacijah v eni ali drugi občini, se že slišijo protesti in delegatska vprašanja v skupščinah. Nasprotovanje javnosti raste vse bolj in danes smo že tako daleč, da bo izredno težko prepričati našo javnost o sprejemljivosti odlagališča nizko in srednje aktivnih odpadkov iz naše Nuklearne elektrarne Krško.

To se je pripetilo tudi z vestmi o možni lokaciji odlagališča v porečju Kamniške Bistrice. Pri tem je prišlo še do popačenja informacije zaradi netočnega posredovanja vesti in je bila s tem dana možnost napačne razlage, da so možne lokacije ne samo ob Kamniški Bistrici, temveč prav v Kamniški Bistrici.

Slaba informacija je škodljiva, ker lahko zavaja! O delu SEPO – Skupine za oceno posegov v okolje – smo premalo obveščali javnost! SEPO je v svoji prvi študiji o možnostih lociranja odlagališča v Sloveniji opredelila na osnovi geoloških in hidrogeoloških pogojev 39 področij v Sloveniji kot potencialno možne lokacije, pri tem pa niso bili upoštevani še drugi prostorski in družbeni pogoji. Med 39 področji so tudi tri področja v porečju Kamniške Bistrice. To je vse. Sedaj dela SEPO na metodi izbora lokacij in opredelitvi kriterijev sprejemljivosti.

2. PLANSKI POSTOPEK

Šele v okviru predpisanih planskih postopkov in usklajevanja bodo sprejete odločitve o možnih lokacijah na podlagi sprejetih kriterijev ter koncepta odlagališča. Sedaj so pripravljene analize razvojnih možnosti ter podane smernice za dopolnitve in spremembe planskih aktov, ki upoštevajo politične opredelitve problemske konference »Ekologija, energija, varčevanje«. Med ostalimi cilji je problemska konferenca pokazala tudi na nujnost, da se reši odlaganja radioaktivnih odpadkov. Zaradi dosedanjih kasnitev je nujno, da to nalogo rešimo še v tem srednjeročnem obdobju, če ne želimo zapreti Nuklearne elektrarne Krško.

Izredno zaostreno vprašanje družbene sprejemljivosti lokacije odlagališča radioaktivnih odpadkov v katerikoli družbenopolitični skupnosti bo zahtevalo poleg strokovnega dela tudi temeljito pripravo gradiva za javne razprave, ker drugače ne bo mogoče dosledno izpeljati planskih postopkov. V tem smislu nam mora biti neuspeh n.pr. pri javnih razgrnitvah projektov hidroelektrarn na Muri, ki ga je doživelo Elektrogospodarstvo Slovenije, ne samo opozorilo, temveč šola za vse, ki delajo na projektu odlagališča. Kot kažejo dosedanje razprave v občinah Slovenj Gradec, Velenje, Mozirje, moram ugotoviti, da tudi v tem smislu zelo kasnimo in da naše strokovne organizacije še niso pripravile kvalitetnega gradiva o tej problematiki, ki bi bilo primerno za javne razprave.

3. ODLOČITEV O ODLAGALIŠČU

Po dogovorih med pristojnimi upravnimi organi in med elektrogospodarstvi Slovenije in Hrvaške naj bi za rešitev problema trajnega odlaganja nizko in srednjeaktivnih odpadkov iz Nuklearne elektrarne Krško vsaka od republik nudila vsaj po eno možno lokacijo odlagališča. Vsa pripravljalna dela, vključno z izdelavo potrebnih investicijskih elaboratov, financirata elektrogospodarstvi obeh republik, saj je Nuklearna elektrarna Krško skupen objekt. Končna odločitev o izgradnji odlagališča bo sprejeta skupno na podlagi ocen predloženih investicijskih elaboratov.

Pod do odlagališča je še dolga in zelo se bomo morali potruditi, da ponovno ne zamudimo vlaka.

DIREKTOR:
dr. MILAN ČOPIČ

Obvestilo telefonskim naročnikom

Bodoče telefonske naročnike obveščamo, da bomo podrobnejše pojasnilo o izgradnji telefonskega omrežja v naši občini objavili šele v naslednji številki. Obljube, da bo obvestilo objavljeno že v eni izmed prejšnjih številk Kamniškega občana, nismo mogli izpolniti zaradi problemov pri dogovarjanju za projektiranje. Gradnja poštnega objekta poteka v skladu s planom, prav tako pa projektiranje razvodnega PTT omrežja. Objavljamo pa obvestilo o kabelskem razdelilnem sistemu.

Prvega marca je bil v prostorih SO Kamnik skupni sestanek vseh predstavnikov krajevnih skupnosti občine, da bi se dogovorili o enotnem projektiranju kabelske in satelitske TV, tako bi bilo možno enotno povezati vse krajevne skupnosti zaradi informiranja, povezavo koristiti za potrebe SLO in DS in seveda dobro sprejemati šest zemeljskih programov, šest satelitskih programov in sedem radijskih signalov. Vsem KS smo poslali osnutek pogodbe za sofinanciranje projektiranja KRS sistema, istočasno s projektiranjem PTT omrežja. Cena je bila porazdeljena po posameznih KS po številu gospodinjstev. Po pridobitvi projektov z vsemi soglasji (tudi RTV in PTT), bi lahko posamezne KS legalno pristopile k izgradnji kabelske in satelitske TV v lastni režiji in s tem pocenile stroške priključka. Roki za projektiranje so enaki, kot za PTT omrežje. Na sestanku smo obravnavali problem legalizacije že zgrajenih kabelskih sistemov v občini Kamnik (Nevlje, Mekinje, Graben), ki sedaj še vedno nimajo pridobljenih vseh ustreznih soglasij. Tiste KS, ki že imajo kabelsko TV za šest zemeljskih programov, bodo imele možnost priključitve po dograditvi sistema tudi na satelitske in radijske programe.

Predlagamo vsem KS, da podpišejo pogodbe za projektiranje, saj se bodo s tem izognile kasnejšim problemom pri vzdrževanju naprav in prenosu teh sistemov v upravljanje pooblaščeni delovni organizaciji (RTV ali PTT). V kolikor bodo podpisane pogodbe za projektiranje KRS TV omrežja, bomo takoj pristopili k izdelavi projektne naloge, pridobitvi okvirnih cen priključkov in pridobivanju interesentov za te priključke po krajevnih skupnostih v sodelovanju z gradbenimi odbori.

Vse ostale informacije lahko dobite na Stanovanjskem in komunalnem gospodarstvu Kamnik, Steletova 8, telefon 832-211.

Strokovna služba SKG Kamnik

● Iz naših delovnih organizacij

Zarja pred zatonom?

Stanje v Zarji sicer še ni tako zelo kritično, kot nekateri mislijo, vendar pa je dejstvo, da v delovni organizaciji že nekaj časa čutijo kronično pomanjkanje dela pri vseh zaključnih delih v gradbeništvu. Trg se za številne gradbenike zapira, tudi stanovanjske gradnje je čedalje manj, manjša dela pa v glavnem poberejo obrtniki.

»Tudi dela, ki smo ga prej dobivali v drugih občinah, predvsem v Ljubljani, sedaj nimamo več, ker ga dobivajo praviloma domače delovne organizacije. Tega načela se v glavnem držijo povsod v Sloveniji, razen v kamniški občini. V domači občini namreč nimamo nobene investicije, niti šole v Nevljah, niti avtobusne postaje ali semaforja, pri katerem imamo že prakso, saj smo prvega, v Šmarci delali prav mi. Sedaj delamo v glavnem zunaj občine, kar pa povečuje naše stroške. Sicer pa v Instalacijah (zaključna dela v gradbeništvu) deloma le s 70-odstotno zmogljivostjo, čeprav bi letos, ko je zelo mila zima, lahko delali tudi izven naše običajne sezone,« nam je povedal direktor Zarje, Matjaž Verbole.

Kljub težavam so poslovno leto zaključili pozitivno, vendar pa v prvem četrtletju pričakujejo izgube. Če se položaj v gradbeništvu kmalu ne bo izboljšal, se bodo v Zarji kaj kmalu pojavili veliki tehnološki viški. Direktor delovne organizacije pravi, da že pripravljajo delno reorganizacijo. Po njegovem bi morali opustiti predvsem tiste kooperante, ki zanje opravljajo dela, ki bi jih v Zarji lahko sami izvedli. Poleg tega pa se pripravljajo na združitev treh delovnih enot s področja zaključnih del v gradbeništvu v eno, zaradi povečanja usklajenosti dela na objektih in zaradi zmanjšanja režije. Sprejemali pa bodo tudi dela, ki jih do sedaj niso opravljali (razne izolacije). Na ta način bodo namreč zaposlili odvečne delavce, vsekakor pa letos ne nameravajo zaposliti novih delavcev v klasičnem programu.

»V načrtu imamo ustanovitev posebne delovne enote »Delavnice«, ki bi še naprej opravljala zaključna dela v gradbeništvu, poleg tega pa bi morali poiskati tudi nove programe, ki zahtevajo več znanja,« je še omenil Matjaž Verbole. Povedal pa je tudi, da se v Zarji še vedno ubadajo s prostorsko stisko, preselitev na novo lokacijo pa se je zaradi ustavnega spora za nekaj mesecev zavlekla. Za novo zgradbo pa imajo kupljeno že večino opreme.

Kot vedno pa tudi tokrat lahko o Zarjini enoti Elektronika napišemo samo pohvalne besede. Stopnjo akumulativnosti v dohodku imajo prk 20 odstotkov. Lani so razvili (in razvoj tudi sami plačali) protipožarno in protivlomno napravo *KI JE NA JUGOSLOVANSKEM TRGU ŠE NI* – Sekretariat za notranje zadeve je napravo zelo ugodno ocenil, zanjo pa se zanimajo tudi banke in SDK.

R. G.

Optika Tina

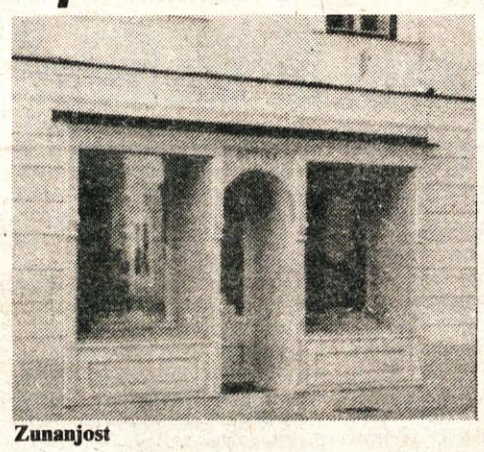

Zunanjost

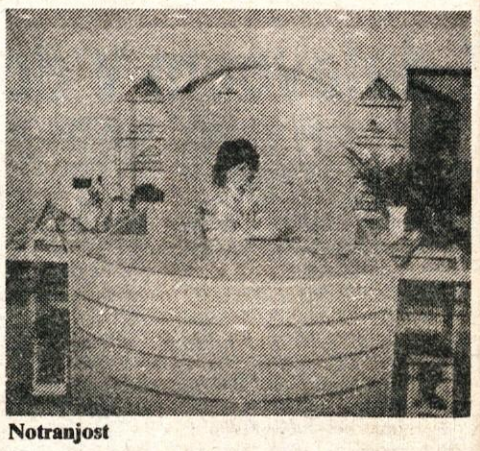

Notranjost

Na Kidričevi 26 v Kamniku so se februarja odprla vrata prenovljenega lokala. Tina Grubor je nekdanjo prodajalno Kočna – Hranila prenovila v Optiko.

V Optiki Tina lahko obiskovalci izbirajo med nakupom ali popravili očal in med vsemi uslugami, ki jih optika lahko nudi.

Notranja ureditev je smiselno dopadljiva očem in praktična. Obiskovalec ima možnost neposrednega pregleda na izbiro očal, okvirjev in drugega.

Optika – Tina je zopet eden izmed lokalov v starem mestnem jedru, ki so lepo vključuje v to okolje, olepšuje videz in urejenost.

S. S.

Vsi resolucijski cilji niso bili uresničeni

(Nadaljevanje s 1. strani)

4 indeksne točke nižja kot v letu 1986.

Gospodarstvo je lani ustvarilo 296,4 milijard din celotnega prihodka ali 117% več kot v letu 1986. K porastu je poleg večje zaposlenosti največ prispevala rast cen. V letu 1987 so bile cene proizvajalcev industrijskih izdelkov za 106% višje kot v letu 1986; cene na drobno za 130,6% in cene na debelo za 104,2%.

Za navedeni celotni prihodek je gospodarstvo obračunalo 206,5 milijarde din porabljenih sredstev ali 122% več kot leta 1986. Njihova rast je bila za 5 indeksnih točk hitrejša od rasti celotnega prihodka.

Z novim obračunskim sistemom, ki je močno povečal obseg porabljenih sredstev, je imelo kamniško gospodarstvo nizko rast dohodka. Po obračunu porabljenih sredstev je organizacijam združenega dela ostalo 90 milijard din dohodka ali 105% več kot leta 1986. Izgubo v višini 383,5 milijonov din izkazuje le Gostinsko podjetje Planinka. Ustvarjeni čisti dohodek je znašal 61,3 milijarde din in je bil za 92% večji. Ker je združeno delo pri razporeditvi čistega dohodka namenilo več sredstev za osebne dohodke, so sredstva za akumulacijo (14,6 milijarde din) porasla le za 34%. Kar 66% akumulacije gospodarstva so ustvarile štiri delovne organizacije (Stol, Svilanit, Menina, Titan).

Po statističnih podatkih smo imeli lani v združenem delu zaposlenih 10.824 delavcev, kar je za 2,3% več kot v letu 1986 in več kot smo predvidevali v resoluciji (1%).

Povprečni mesečni neto osebni dohodek (RAD podatki) je znašal 278.317 din, kar je za 114,4% več kot v letu 1986 (gospodarstvo – 273.649 din, negospodarstvo 316.885 din). Ob upoštevanju cen življenjskih stroškov (IND 231,9) izhaja, da so se osebni dohodki v občini realno zmanjšali za 7,5%.

Povečanje OD je bilo nižje od republiškega, saj so v SRS povprečni osebni dohodki porasli za 121%, regijski pa za 123%. V gospodarstvu so v letu 1987 prejemali najvišje povprečne osebne dohodke zaposleni v Veterinarskem zavodu (404.844 din), na kar pomembno vpliva visoka kvalifikacijska struktura in narava dela. Višje neto osebne dohodke so prejemali tudi v Menini (348.199 din), Stanovanjske-komunalnem gospodarstvu (346.462 din), DO Meso (333.957 din), najnižji OD pa so prejemali delavci Planinke in sicer 185.678 din mesečno ter Utoka (211.763 din). Najvišje neto osebne dohodke v negospodarskih delovnih organizacijah so prejemali delavci TOZD ZV Kamnik (419.667 din) in Kulturnega centra (382.609 din), najnižjega pa delavci otroškega vrtca Antona Medveda (262.734 din) in Arboretuma (263.714 din).

Z naložbami je bilo leto 1987 »sušno«. Predvsem to velja za naložbe v industriji, kmetijstvu in drobnem gospodarstvu; torej prav tam, kjer bi morali z intenzivnejšim vlaganjem pospešiti prestrukturiranje, hitrejše vključevanje v izvoz, proizvodnjo hrane in povečanje zasebne iniciative.

Po podatkih SDK je v industriji v gradnji 26 objektov s predračunsko vrednostjo 8.930.290 tisoč din. Naložbe v industriji se financirajo razen z lastnimi (24,9%) in združenimi sredstvi (23,0%). Medtem ko z lastnimi sredstvi v celoti financirajo naložbe v gozdarstvu, je delež lastnih sredstev visok tudi pri vlaganjih v gostinstvu (89%) in v obrti (76%). Z združenimi sredstvi je financiranih 45% naložb v komunali, negospodarska vlaganja pa se v pretežni meri financirajo s samoprispevkom (41%) ter s sredstvi proračuna in skladov (20%).

In kako so poslovali po nekaterih posameznih delovnih organizacijah?

V **STOLU** so imel zaradi zmanjšanja naročil težave z zasedenostjo zmogljivosti. Zaradi ponovne uveljavitve zakona o omejevanju neproizvodnih investicij in slabše kupne moči prebivalstva pa lahko pričakujejo še večje težave z naročili. Težave so poskušali reševati s prerazporejanjem delavcev.

V **TITANU** dosežene ocenjujejo prodajne rezultate v letu 1987 po količini kot nezadovoljive, saj je plan prodaje dosežen le 80%. Oskrba z materiali je bila v glavnem zadovoljiva, le z uvoznimi in rezervnimi deli so imeli precejšnje probleme. Izvoz je bil v celoti ustvarjalen na konvertibilnem trgu in je bil največji doslej. Rezultati v preteklem letu so glede na leto 1986 ugodni. Vrednostni obseg proizvodnje, obračunan po stalnih cenah, so povišali za 7,1%, produktivnost pa za 9,6%.

Večje težave se jim obetajo letos. Stanovanjska in investicijska gradnja je v velikem zastoju, kar vpliva na povpraševanje po Titanovih izdelkih.

V **UTOKU** so bili pogoji gospodarjenja težki. Proizvodnjo je vseskozi ovirala oskrba z repromateriali, zmanjšano povpraševanje in družbena kontrola cen.

V **MENINI** se je količinska proizvodnja gibala v okviru planirane. Glede na evropske razmere Menina solidno kotira v srednjem kakovostnem razredu; po produktivnosti (v primerjavi s preteklim letom se je povečala za 8%) in količinski proizvodnji sodi v sam svetovni vrh.

V **IDEJI** so finančni in poslovni rezultati slabši od planiranih. Plana niso dosegli zaradi objektivnih in subjektivnih razlogov (poslabšanje kupne moči prebivalstva, neustrezna cenovna politika, slabše organizirana prodajna služba, neustrezen asortiman in slabša kvaliteta, zapiranje in izsiljevanje trgovine).

V **SVITU** so poročali o moteni oskrbi z repromaterialom; fizični obseg proizvodnje je 11% nižji predvsem zaradi spremenjene strukture proizvodnje, pa tudi manjšega povpraševanja po industrijski keramiki na domačem in tujem trgu.

Poslovanje **SVILANITA** lahko ocenimo kot dobro. Fizični obseg proizvodnje je enak kot v letu 1986, izvoz je bil za 1% večji, plan izvoza pa za 4% presežen.

S surovinami niso imeli večjih problemov, relativno dobra pa je bila tudi prodaja. Produktivnost je v tozdu Frotir ostala na nivoju leta 1986, v tozdu Frotir pa se je povečala za 4%. Kljub temu pa je poslovanje slabše kot v letu 1986, predvsem na račun zadnjega četrtletja, ko so učinkovali ukrepi iz protiinflacijskega programa (višje cene surovin in energije ter na drugi strani zamrznjene cene končnih izdelkov).

V **DONITOVEM tozdu TRIVAL** poročajo o težavah pri prodaji in uveljavljanju novih izdelkov na trgu. Ugotavljajo, da niso izkoristili vseh možnosti, ki jim jih je ponujal trg (uspelo pa jim je povišati cene svojih izdelkov še pred zamrznitvijo) in da niso najbolje izkoristili vseh potencialov TOZD.

TOZD Kemostik: Negativni predznak pri realizaciji plana proizvodnje je opozorilo za intenzivnejše iskanje novih prodajnih in proizvodnih poti. V zadnjih letih se je zgodilo prvič, da je proizvodnja manjša kot leto poprej. Razlogi so predvsem v manjši prodaji, pa tudi v drugačni strukturi proizvodnje, saj so lani pričeli s proizvodnjo cele palete novih izdelkov v manjši širokopotrošni embalaži.

Za gradbene OZD je bilo poslovanje v letu 1987 dokaj težko, saj je zmanjševanje obsega gradbenih storitev oziroma potreb po le-teh in slaba likvidnost gospodarstva oz. investitorjev močno zaostrila pogoje na licitacijah. To se je posredno odražalo na manjšem dohodku gradbenih OZD in na relativno manjših osebnih dohodkih delavcev v gradbeništvu.

Protiinflacijski program je s povečanjem cen vhodnih materialov še dodatno poslabšal slab položaj gradbeništva. Ukrepi iz protiinflacijskega programa niso bistveno vplivali na rezultate za leto 1987 (gradbena sezona se je zaključevala), bodo pa vplivali na poslovanje v letu 1988. Kljub naštetemu pa so poslovanje v Graditelju ocenili kot uspešno. Zastavljeni plan za leto 1987 so uresničili in ga prekoračili za 13%.

Primerjalno v dejavnosti so dosegli nadpovprečne rezultate. Poslovanje **Zarje** je v primerjavi s predhodnim letom nekaj manj uspešno. Soočali so se s pomanjkanjem investicijskih del, zlasti v drugi polovici leta, kar je vplivalo tudi na likvidnostne težave. Resen problem predstavlja v Zarji odnos do dela in izkoriščenost delovnega časa. Tudi kvaliteta in pravočasnost opravljenega dela je v nekaterih delovnih enotah in službah še pod nivojem tistega, da bi smeli Zarjo šteti za solidnega izvajalca del.

JUDITA MLINAR-KERN
Komite za DER

● *Z dupliške javne tribune*

Smetimo vsi

»Izhajati moramo iz skupne rešitve, ne iz konfrontacije,« je dejal na javni tribuni o odlagališču odpadkov eden od razpravljalcev in s tem hotel opozoriti krajane na dejstvo, da ni smiselno, da se v razpravi delijo na tiste, ki so ogroženi (krajani Duplice) in na tiste, ki smeti vozijo v njihovo krajevno skupnost (Komunalno podjetje kot izvajalec teh del in predstavniki občine, ki še vedno niso »priskrbeli nove jame«). Isti delegat je v dvorani Kulturnega doma na Duplici 15. marca še enkrat spomnil krajane, da smeti odlagajo vsi in da bi več veljalo narediti za našo kulturo obnašanja, iskanje lokacije za odlagališčno jamo pa prepustiti strokovnjakom.

Krajani, ki so se zbrali na javni tribuni, da bi razpravljali o skrajno kritičnem stanju v prepolni dupliški jami in o predlogih za ustavne spremembe (o tem v naslednji številki našega glasila) so se seje, glede na veliko aktualnost obravnavane problematike, udeležili v dokaj skromnem številu. Tudi temu je bilo na seji posvečeno nekaj besed, češ da smo lahko veseli, da se je seje sploh kdo udeležil. Sestankov je bilo na to temo že nešteto, odkar je približno deset let odlagališčna jama neprimerna za odlaganje, vendar pa od takrat še ni nihče našel primerne rešitve. In prav zato, ker se na marsikaterem sestanku kar nekaj dogovorimo, vendar pa nič od dogovorjenega potem ni uresničeno, so ljudje praktično izgubili zaupanje v obstoječo politiko.

»To, da je jama že od 1978. leta neprimerna za odlaganje, kakor trdite v Komunalnem podjetju, si mi, krajani, lahko za klobuk zataknemo! Že nekaj let vemo, da je jama tehnično popolnoma neprimerna za odlaganje odpadkov in da se več kot 6 metrov v višino ne bo dalo nalagati. Kaj nam pomaga, ko pa nam nihče ne more povedati, kdaj bodo jamo končno zaprli,« je bilo slišati enega od krajanov. Predstavniki Komunalnega podjetja in občine so krajanom povedali, kaj vse so poskušali v zvezi z novo lokacijo in kako so na republiki zavračali njihove predloge, kako Ljubljana ne mara kamniških smeti in da so po vsem skupaj prišli do sklepa, da je odlaganje odpadkov treba rešiti v okviru regije. Vendar pa, kakor je težko občini določiti novo lokacijo in s tem novo krajevno skupnost za odlagališče (do jeseni bodo pripravljene alternativne rešitve pri oblikovanju novih planskih aktov) prav tako bo težko regiji najti najprimernejšo občino za centrano odlagališče. Smetem se na žalost vsi upiramo.

Krajani so na seji imeli več pripomb na površno ravnanje komunalcv, na stresanje smeti po njihovem naselju, imeli so več pomislekov o primernosti vožnje prav čez naselje, nekaj pa jih je podvomilo tudi o škodljivosti odpadkov za možnost nadaljnje normalne obdelave tega zemljišča za kmetijsko uporabo.

Direktor Komunalnega podjetja jim je odgovoril, da uradno od delovnih organizacij industrijske odpadke v jamo vozi samo Utok, za katerega pa je bilo strokovno ugotovljeno, da krom, ki je v usnjenih ostržkih v takih količinah ni škodljiv. Glede stresanja smeti iz tovornjakov, ki jih vozijo komunalci, pa je krajanom dejal, naj tak primer sproti prijavljajo.

Po zagotovilih direktorja Komunalnega podjetja in tudi predsednika izvršnega sveta občine bo jama lahko odprta največ še dve leti, vendar pa so krajani zahtevali, da naj se jim prizanese vsaj z dovozom smeti skozi naselje. O omenjenem predlogu bodo na komunali razmislili, predvsem pa bodo preverili, če je dovoz s podgorske smeri možen, oziroma če je cesta s tiste smeri dovolj utrjena za vožnjo težkih tovornjakov po njej.

ROMANA GRČAR

Hvala, sosedje!

Bilo je v nedeljo, 28. februarja ob 9. uri, ko je mož menjal plinsko jeklenko k plinski peči za ogrevanje v dnevni sobi. Delo je opravil tako, kot vsa leta doslej, saj imamo že drugo plinsko peč. V tej zadnji je pogorelo le 5 jeklenk plina, torej je peč še dobro ohranjena.

Iz nam neznanega vzroka je naenkrat močno zagorelo in moževi prisebnosti se moramo zahvaliti, da je gorečo bombo odnesel na balkon. Na sebe niti pomislil ni. V tistem trenutku bi se laho zgodilo najhujše. Takoj so prihiteli požrtovalni sosedje, prvi Franc Rus starejši in njegov sin Janez, nato Janko Uršič in Tončevi.

Dragi sosedje, rešili ste nam dom, hvala vam!

Mara Koritnik
Zgornje Stranje 3

Se bo Kamnik končno rešil bodeče neže z Malega gradu

Kar nekaj let je trajalo, da je občina, ki je lastnica objekta na Starem gradu, našla človeka, ki je propadajočo barako (drugačnega imena si na žalost trenutno ne zasluži) pripravljen vzeti v najem, predvsem pa jo temeljito obnoviti. Ni bilo namreč veliko kandidatov, ki bi hoteli vložiti nekaj deset starih milijard v družbeni objekt.

Pa vendarle, 11. marca sta predsednik izvršnega sveta, Janko Gedrih in najemnik Starega gradu, Svetozar Stjepanović, po nekajmesečnih dogovarjanjih in oblikovanju kar najsprejemljivejših pogojev za obe pogodbeni stranki, podpisala pogodbo o najemu Starega gradu.

V pogodbi med drugim piše, da se najemnik zavezuje, da bo v dveh letih po programu saniral gostišče na Starem gradu: generalno popravil gostišče (zamenjava oken, vrat, obnovitev fasade), uredil bife za enostavne jedi in pijače v pritličju, uredil restavracijo v osrednjem delu gostišča, usposobil turistične sobe s sanitarijami v zgornjem nadstropju in postavil reklamne panoje in napisne table v Kamniku.

Svetozar Stjepanović, ki že ima gostinski lokal v Trzinu (»Trzinka«), sicer pa je po poklicu geodet, bo po investicijskem programu v obnovo Starega gradu vložil okrog 375 milijonov dinarjev. Meni, da je v tak objekt vredno vložiti denar in tako čimprej vrniti tej prijetni turistični in izletniški točki njen nekdanji sloves. Poudaril je, da bodo, kot sam iskreno upa, na Starem gradu našli sovj kotiček tako planinci, naključni obiskovalci (tudi mladi, ki bodo imeli v njem nekakšen disko) kot turisti in domači obiskovalci, ki bodo tam lahko našli sovj mir in uživali ob dobro pripravljeni hrani. Lastnik namerava pogodbo izpolniti v dveh letih, vendar pa »bo dal vse od sebe«, da bo objekt vsaj delno odprt že to jesen. Tudi golaž za prvega maja in ognjemet ob občinskem prazniku se obeta – to pa smo zvedeli iz »strogo zaupnih virov«.

ROMANA GRČAR

Hija, konjiček!

Tokrat vam v našem glasilu predstavljamo plemenska žrebca, ki na območju kamniške in tudi nekaterih sosednjih občin skrbita za razplod čistokrvne pasme in nasploh za nadzorovan razvoj konj.

Izjemno naraščanje mehanizacije v kmetijstvu je skoraj v vseh evropskih državah povzročilo močan padec števila konj. Vendar je v večini držav to le potekalo dovolj načrtno, tako da so rejci obdržali najboljše živali in torej ohranili najdragocenejšo matično čredo za »boljše čase.« Pogosto je bilo namreč slišati glasove, da bo mehanizacija konja povsem izrinila in ga bomo lahko videli le še v živalskih vrtovih. Tudi večina armad se je tako motorizirala, da ima danes v svoji sestavi le še simbolično število konj.

Edino konjeniški šport, ki se je z rastočo življenjsko ravnijo začel vse bolj razvijati, je ohranjal konje. Zato so se številna rejska območja usmerila samo v rejo športnih konj in pri tem dosegla vrhunske uspehe.

»Jugoslavija žal ni šla po tej poti. Strokovno neusmerjen in nenadzorovan izvoz je konje močno zredčil, za rejo pa so ostale v glavnem slabe živali.

Tudi Slovenija v tem pogledu ni bila izjema; vendar pa toliko, da smo kmalu po ukinitvi žrebčarne pri takratnem veterinarskem zavodu Slovenije obnovili strokovno službo, ki je ves čas vodila rodovniško službo in začela celo z lastno vzrejo žrebcev. V tesnem sodelovanju z rejci se ji je posrečilo ohraniti najboljše živali, saj nas je ves čas družila vera v boljšo prihodnost konjereje,« je v eni redkih knjig o konjereji zapisal strokovnjak s tega področja in avtor knjige Jože Jurkovič.

Pogosto so najbolj vneti rejci dali svoje žrebčke v žrebetišče, čeprav so zanje dobili manj, kot bi jim plačal izvoznik, če bi jih prodali za zakol. Ponos, da bo iz njegovega hleva prišel plemenski žrebec, je veljal več!

Danes ima Slovenija edina organizirano konjerejo, edini smo ohranili in razvijali rodovniško službo, od tod tudi povpraševanje po tovrstnem plemenskem materialu.

Tudi med kmeti se povečuje zanimanje za konjerejo, narašča število rejcev; konji se vračajo na slovenske kmetije. Predvsem mladim rejcem manjka znanja in izkušenj, kar pa, vsaj na skromen način, želimo preseči tudi s tem prispevkom.

S 15. februarjem se je uradno začela nova plemenilna sezona v konjereji, ki bo trajala do prvega avgusta. Ko smo še omenili, je konjereja v republiški pristojnosti. Obdravski zavod za veterinarstvo – Ptuj (lastnik večine žrebcev) jih daje v rejo oskrbnikom; porazdelitev po občinah je relativno enakomerna.

V občini Kamnik sta za prirejo kmečkih konj to leto priznana dva plemenska žrebca. Eden od njiju je v Komendski dobravi (569 Stefan Vulkan XIV, star štiri leta, noriške pasme-rjavec) v oskrbi Ivana Kosirnika, drugi pa na Starih Selah (Orel Vulkan, rodovniška štev. 581, X111–186, star tri leta, noriške pasme lisjak) v oskrbi Rada Klemena.

V informacijo morda še to, da plemenskega žrebca haflinške pasme zaenkrat v naši občini ni, v sosednji, domžalski pa je za razplod priznan Alban-42, lisjak, star šest let, lasti Konjerejskega centra Krumperk.

In še en podatek, ki za kmete-konjerejce sicer ne bo imel večjega pomena; v oskrbi konjeniškega kluba Komenda je med kasaškimi (športnimi) žrebci to leto ponovno priznan Keyston Savage, dvanajstletni rjavec.

Povejmo sedaj nekaj o noriški pasmi konj, ki je v naši občini najbolj razširjena. Noričan je tip srednjetežkega hladnokrvnega konja. Je dobro prilagojen alpskemu svetu, kjer poleti odlično izkorišča planinsko pašo, pozimi pa manj kakovostno seno.

»Do sedaj je na območju naše občine plemenil le žrebec v Komendski Dobravi, v tej plemenilni sezoni pa smo preko republiške konjerejske službe pridobili še mladega plemenskega žrebca za območje Tuhinjske doline. Tu smo imeli namreč v preteklosti velike težave z nepriznanimi plemenjaki, ki pa so jih lastniki zaradi načrtne vzreje čistokrvne pasme (predpisano z zakonom o ukrepih v živinoreji!) morali kastrirati,« nam je pripovedovala Ivanka Novak, občinska kmetijska inšpektorica.

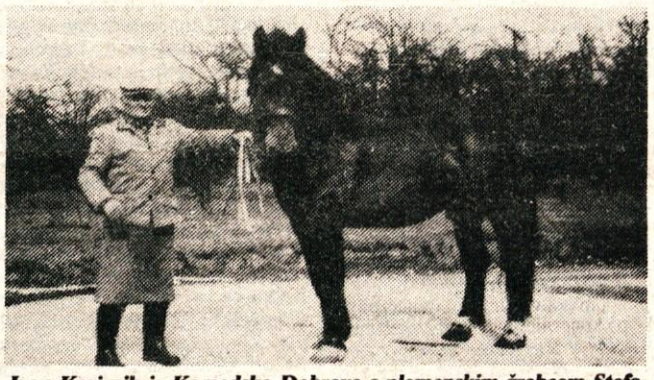

Ivan Kosirnik iz Komedske Dobrave s plemenskim žrebcem Stefanom Vulkanom, rodovniška št. 569, star štiri leta, noriške pasme – rjavec.

Rado Klemen s Starih Sel s plemenskim žrebcem Orlom Vulkanom, rodov. št. 581, star tri leta, noriške pasme – lisjak. Foto: Romana Grčar

Dodatni žrebec na območju Tuhinjske doline bo opravičil svoj obstoj s primernim številom pripuščenih kobil. V nasprotnem primeru bo moral namreč omenjeni žrebec na območje, kjer bo reja uspešnejša (o tem odloča republiška konjerejska služba).

Prireja konj za meso in delo je dolgotrajen proces. Šele z leti se pokaže upravičenost tega konja. Poleg tega je to tudi dodaten dohodek na kmetijah, saj so lahko čistokrvni plemenski konji zelo dragoceni, tako v njihovem kot tudi v interesu republiške konjerejske skupnosti pa je, da kmet vzredi čimveč takih konj,« je dejala Ivanka Novak. Rejec, ki ima plemenskega žrebca v oskrbi, dobi nekaj tudi od skočnine. Letos je priznana skočnina 30.000 dinarjev (razen za športne pasme konj). Rejec kobile plača dva stara milijona, milijon pa rejcu žrebca prispeva sis za pospeševanje proizvodnje hrane. Oskrbnik ves čas oskrbe konja hrani, njegov dohodek pri oskrbovanju pa je poleg skočnine tudi prirastek na teži.

Tudi fotografije kažejo, da sta noriška žrebca v naši občini različnih barv. Vendar pa to ni nič nenavadnege. Noričani so namreč različne barve. Največ je rjavcev in lisjakov, manj vrancev, razen tega pa redijo še vranje sivce in pegavce (tigre).

Pri naših rejcih, posebno v severovzhodni Sloveniji, noričan prej ni bil posebno priljubljen. Današnji noričani so čvrstejši, predvsem pa imajo plemenitejše glave. Ta tip noričana so slovenski rejci dobro sprejeli in z njim oblikujejo rejo slovenskega hladnokrvnega konja.

Oskrbnika obeh žrebcev, Ivan Kosirnik in Rado Klemen, sta povedala, da sta se za rejo odločila predvsem zaradi velike ljubezni do konj. Če bo pri kmetih, rejcih in eventualnih bodočih rejcih ta članek vzbudil vsaj malo zanimanja za rejo te plemenite živali, ki je človeka spremljala skozi zgodovino, izkušenim rejcem pa vsaj malo pomagal k še boljšemu rejskemu uspehu, je v celoti izpolnil svojo nalogo.

ROMANA GRČAR

Še o osmem marcu

Ob prazniku mater, žena in deklet smo v gledališkem krožku pripravili slavljenkam proslavo.

Učenci višje stopnje smo ob spremljavi kitar recitirali pesmi, prebrali spis o občutkih doraščajoče hčerke do staršev in njihovi ljubezni do nje. Osmošolci smo odgovarjali na vprašanje, kakšno mamo si želim.

Nižješolci so predstavili kratek prizorček o naših mamah, ki so si podobne kot krajcar krajcarju. Vse so pridne, delavne, ljubeče in skrbne. Zrecitirali so še nekaj pesmic za mamice.

Članice šolskega Orfovega inštrumentala so zaigrale na flavte. S svojim programom smo se predstavili za KS Moste, kjer so se nam pridružili še domači folkloristi s spletom gorenjskih plesov, v Onkološkem inštitutu v Ljubljani, kjer so si žene ob koncu proslave od ganjenosti obrisale solze, ter v kamniški Eti, s katero naša šola že dolgo sodeluje.

Ob koncu še misel, povzeta iz programa: Hvala vam, dragi starši, ker ste nam dali življenje in nam nudite vse, da bi lahko dosegli nekakšen cilj in smisel življenja. Hvala vam, dragi starši, ker smo srečni in ker nas ljubite.

TANJA MEZGA, 8. c
Gledališki krožek
ŠKD Peter Pavel Glavar
oš Komenda-Moste

Titan Kamnik

Razpisuje štipendije za šolsko leto 1988/89

Srednje usmerjeno izobraževanje – 3-letni program:

poklic	število
strojni ključavničar	7
strugar	7
ročni orodjar	5
varilec	2
rezkalec	5
brusilec	4

Srednje usmerjeno izobraževanje – 4-letni program:

poklic	število
ekonomski tehnik	1
metalurški tehnik	3
strojni tehnik	8

Višješolski in visokošolski študij:

poklic	število
inženir strojništva	5
inženir metalurgije	1
diplomirani inž. strojništva	6
diplomirani inž. metalurgije	1
diplomirani ekonomist	1

Prosilci naj najkasneje do 15. julija 1988 prinesejo ali pošljejo v kadrovsko-socialni oddelek naslednje dokumente:

1. Lastnoročno napisano prošnjo s kratkim življenjepisom
2. Fotokopijo zadnjega šolskega spričevala
3. Potrdilo o vpisu v šolo
4. Vlogo za uveljavljanje socialnovarstvenih pravic z vsemi uradno izpolnjenimi rubrikami (obrazce kupite v knjigarni)
5. Potrdilo o premoženjskem stanju in številu družinskih članov

Kadrovski socialni oddelek

Krvodajalska akcija

Od 1. do 4. marca je bila vsakoletna krvodajalska akcija v naši občini. Odvzem krvi je bil v Ljubljani na zavodu za transfuzijo. Tako kot vsa leta za nazaj, je tudi letošnja akcija pokazala plemenitost krvodajalcev, ki so prisluhnili pozivu in darovali svojo kri. Akcije se je udeležilo nekaj nad 900 ljudi, kar približno ustreza prešnjim odvezemom. Med krvodajalci so bili večkratni darovalci, pa tudi »začetniki«, ki šele stopajo na to pot humanosti. Bili pa so tudi taki, ki so kri darovali že mnogokrat tudi več kot 30-krat.

Velika je bila udeležba mladih dijakov iz SENŠRM iz Kamnika. Skupaj s profesorji jih je prišlo okrog 90 in so s tem oplemenitili organizirano krvodajalsko akcijo. Mnogi med njimi pravijo, da bodo postali redni krvodajalci. Tudi udeležba iz delovnih organizacij in krajevnih skupnosti je bila razveseljiva. Kljub splošnemu zmanjševanju krvodajalstva, tega v Kamniku ni bilo čutiti, zato v občinski organizaciji RK računajo, da letno število krvodajalcev ne bo manjše kot v preteklih letih.

Letos krvodajalstvo v Sloveniji slavi visok jubilej. Občinska organizacija RK bo ta jubilej dostojno proslavila, najzaslužnejšim pa podelila posebna priznanja. Za 5, 10, 15, 20, 25 in večkratno darovanje krvi pa bo izročila diplome z zahvalo. To bo za krvodajalce nova spdbuda za krepitev te človeško-plemenite ideje, ki ima v Kamniku že več kot samo domovinsko pravico.

STANE SIMŠIČ

Potem je treba določiti skupino krvi

Odvzem krvi je hiter in skoraj neboleč

Brez zdravniškega pregleda ni odvzema krvi

Za okrepčilo okusna malica

Najprej je prijavljene treba vpisati v sezname krvodajalcev

Lepa udeležba krvodajalcev iz Šmartna

Vsako leto se krajani Šmartna v Tuhinju množično udeležijo krvodajalske akcije. Lani je bilo 35 prijav, letos pa kar 44. Nekoliko se je zataknilo z avtobusom, ker je bil premajhen. Dobili smo še kombi, tako da smo lahko vsi le pripotovali v Ljubljano. Iz Tuhinja je peljal velik avtobus na pol prazen, ker ni bilo toliko krvodajalcev, kot je bilo prijavljenih. Ob povratku iz Ljubljane smo organizirali pogostitev za krvodajalce v gostilni pri Čubru. Nekaj je prispevala organizacija RK Šmartno, ostalo pa KS Šmartno. Svet krajevne skupnosti Šmartno nam gre po finančni plati vedno na roke pri taki humani akciji. V imenu RK Šmartno se prav lepo zahvaljujem krajevni skupnosti Šmartno in vsem krvodajalcem, ki so se v tako lepem številu udeležili krvodajalske akcije.

Predsednik RK Šmartno
Ivan Močnik

Milka Dragar je kri darovala že 33-krat in kar 195-krat krvno plazmo

Marjeta Osolnik je darovala kri prvič. Zatrjuje, da želi hoditi po poti svojega očeta

Odmevi, polemike, kritična mnenja...

Odgovor neznanemu najemniku groba

Komunalno podjetje Kamnik je bilo s člankom nam neznanega najemnika groba, tov. Janeza Hribarja, v Kamniškem občanu dne 22.2.1988 obdolženo samovolje, ker naj bi neutemeljeno razveljavljalo sklenjene desetletne pogodbe o najemu grobov. Takšne trditve ne držijo.

Komunalno podjetje v okviru odloka o pokopališkem redu oddaja s posebno najemno pogodbo grobove v najem najmanj za dobo 10 let. Pri poslovanju ne zasledimo primera razveljavitve takšne pogodbe.

Višina najemnine, ki tov. Hribarja najbrž vznemirja, pa je v pogodbi opredeljena in med pogodbenima strankama dogovorjena; in sicer tako, da je v primeru, če se najemnina v času trajanja te pogodbe spremeni, najemnik dolžan razliko poravnati v 15 dneh po prejemu obvestila o spremembi cen.

Kot že rečeno, v našem seznamu najemnikov grobov pisca članka »Samovolja Komunalnega podjetja Kamnik« ni zaslediti, zato takšno objavljeno neutemeljeno prejudiciranje očitane naše nezakonite odločitve, ki ni niti najmanj izkazana, našo DO postavlja, v očeh občanov, neosnovano v slabo luč.

Komunalno podjetje Kamnik tudi plačati najemnino za dobo desetih let in to po ceni, določeni 1.7.1987. Pogodbena najemnina je znašala za enojni grob 4.300 din, za dvojni grob 10.200; novodoločena najemnina pa znaša za eno leto za enojni grob 4.300, za dvojni pa 10.200 din, seveda s to razliko, da predstavlja navedeni znesek najemnino le za dobo enega leta. Povečanje najemnine znaša torej 1000%.

Komunalno podjetje si je prav tako pridržalo pravico, da zahteva za prekoračenje širine enojnega groba tudi za nekaj centimetrov plačilo za dvojni grob v višini din 10.200 na leto. Zavezanci se sprašujemo, če je mogoče, da za nekaj centimetrov pokopališkega prostora plačujemo letno še 5.900 dinarjev najemnine. Pripominjam, da predstavlja enojni grob širino enega metra pokopališkega prostora, v katero pa niso vključene tudi stezice za vzdrževanje groba.

Postopek Komunalnega podjetja močno razburja krajane. V novem odloku o pokopališkem redu je treba točneje opisati uporabo pokopališkega prostora za enojni in dvojni grob. Tako bi se izognili številnim prigovorom in nepotrebnemu razburjanju krajanov.

Pričakujemo, da bodo pristojni organi občinske skupščine ugotovili neupravičenost tako visokega povišanja najemnin in sprejeli stališča glede malenkostne prekoračitve širine grobov.

ŠTEFAN REPANŠEK
v imenu krajanov

Najemnine grobov

Komunalno podjetje Kamnik je v mesecu januarju 1988 poslalo vsem najemnikom grobov poziv za plačilo razlike za letno najemnino 1988. Pozivu je bila priložena položnica za dokaj visoke zneske, brez utemeljitve, zakaj je nastala razlika. Po tolmačenju predstavnikov Komunalnega podjetja je nastala zaradi povečanja najemnine z veljavnostjo od 1.1.1988. Pri dosedanjem načinu plačevanja najemnine za grobove so morali krajani skleniti pogodbo za dobo desetih let in seveda 1986–1990 je na strani 31 napisano sledeče:

*– po izgradnji povezovalne ceste bomo omejili oziroma zaprli promet v **središču mesta** in začeli urejati sistem peščevih površin in sistem parkirnih površin oziroma garaž (prometna prenova mesta)*

– zgradili bomo še drugo povezovalno cesto z rekonstrukcijo... V tem načrtu ni nikjer zapisano, od kod do kod je središče mesta, niti ni časovnega zaporedja del.

ODLOKA SKUPŠČINE PA ŠE NI!

Razmišljanja o prometnih in drugih tegobah mesta Kamnik

Ko je bila zgrajena obvoznica, so zaprli Kidričevo ulico tudi za promet z osebnimi vozili. S to spremembo večjih stroškov ni bilo, spremenili so se edino cestno prometni znaki. Tako preprosto nikjer ne rešujejo cestno prometno ureditev v mestu. V srednjeročnem načrtu za obdobje

Vsi prizadeti zaenkrat vemo le to, da je promet iz Kidričeve ulice preusmerjen po Kolodvorski. Za potrebe krajanov tega dela mesta je pred zaporo kolodvorska ulica zadoščala, za kaj več pa ne. Vsiljeno stanje sedaj povzroča preveliko gostoto prometa z ozkim grlom pri Ambroževi hiši. Človek ne ve ali bi se jokal ali smejal, ko obide ves kamniški labirint. Turisti in obiskovalci mesta po službenih ali zasebnih opravkih se zgražajo, kako imamo urejen promet.

Kdo nam bo povedal, kaj lahko pričakujemo: bodoči izgled mesta, urejenost, merkantilno uspešnost, skratka razcvet mesta z mestotvornimi dejavnostmi in raznovrstnimi turističnimi ponudbami. Primerjava mesta Celovca in Kamnika po prometni ureditvi in zapori je smešna. Že velikost mesta, število ulic – sta neprimerljiva, da o denarnih zmožnostih za financiranje preureditve mestnega jedra sploh ne govorimo!

Predstavniki kamniške občine so bili namreč tam na ogledu in pogovoru, predno so zaprli Kidričevo ulico, edino večjo prometno žilo skozi mesto.

Pot na Žale mimo spomenika je zaprta za promet z vozili, edini dostop na Žale je po ulici mimo Kmetijske zadruge. Cestišče s strmino ni urejeno za promet, ki se tam odvija, posebno ne v zimskem času. Pred leti je bila nesreča pri prehodu čez progo. Udeleženec v nesreči, ing. Andrej Skodlar, je povedal, da se od takrat izogiba te ceste, do svojega doma vozi sedaj po Tunjiški cesti.

Zapore, kot so cementna korita, verige, prepoved vožnje po glavni ulici rode nezadovoljstvo. Avto ni več razkošje, ampak življenjska nuja, potreba. Delovni ljudje so v časovnih stiskah in želijo urejati opravke in nakupovati življenjske potrebščine čim hitreje in po najkrajši poti. Vsaka ovira jih usmeri drugam. Kamničani že kupujejo veliko več kot prej v trgovinah južnega dela Kamnika, v Šmarci, Mengšu in Domžalah. Tja se odteka tudi denar. Živimo pa le od dohodka in ne od zmanjšanega prometa in izgub.

Kamnik leži pod hribi, mesto ni tranzitno, zato je toliko bolj važno, kako teče življenje v njem, da ne bi vse zamrlo. Zapleteni dovozi do hiš ovirajo morebitni razvoj (nehrupne) obrtne dejavnosti, zmanjšujejo prometno varnost. V neprometnem delu mesta se znižuje tudi vrednost hiš.

*Trgovine z živili bi morale biti porazdeljene po vsem mestu. Ukinjena trgovina »Hranila« na Šutni in v prihodnje morda še »Metka« v središču mesta ne prispevajo k boljšemu razpoloženju. Problem mesta, ki se ne sme več odlagati je, **kako** uporabiti pritličja hiš za trgovine, storitveno obrtno dejavnost ali intelektualno storitev. Enoten pristop k temu je prav gotovo sklic lastnikov hiš; sočasno **sodelovanje** z banko o najemanju sprejemljivih kreditov ter davčno upravo o davčnih olajšavah. Program bodočega razvoja turizma naj vključuje: sodobno gostinsko ponudbo, organizacijo lokalnih prevozov potnikov za ogled zanimivosti kraja, zasebne nočitve, prodajo spominkov, prospektov ter kulturne in športne prireditve.*

Kot zadnje želim, da bi bila v Kidričevi ulici enosmerna vožnja z osebnimi avtomobili dovoljena, z zmanjšano hitrostjo do 40 km/uro. Kršilce omejitve naj bi se primerno kaznovalo. Hiše zato ne bi bile ogrožene, kot sedaj trdijo nekateri. S tem bi se še problem obremenjene Kolodvorske ulice takoj rešil. Pričakujem, da bo temu razmišljanju še kdo pridal svoje mnenje. Umestni dobronamerni predlogi občanov za izboljšanje naj ne romajo v koš. Ignoriranje ni primerna oblika reševanja kočljivih zadev. Izgovor, da odločajo pri cestno prometni ureditvi edinole strokovnjaki, je neresničen. Strokovnjak je plačan in se lahko prilagodi želji naročnika, investitorja.

SONJA VIDERVOL
Kamnik, Zaprice 2

• • •

Nanizal bom nekaj misli o življenjskem utripu Kidričeve ulice, ki bo že skoraj dve leti zaprta za promet, razen za priviligirane občane z nalepko, oziroma za dostavo.

S prometnega stališča ugotavljamo, da je postala ulica s fizično zaporo (betonska korita) še posebno v času dostave in komunalnih storitev nevarna za pešce, saj morajo tovornjaki voziti vzvratno po celi ulici ali pa obračati po cestišču in pločnikih. Kakšna je vidljivost tovornih vozil pri vzvratni vožnji, je vsem znano in ker vemo še to, da peščci, med njimi ostarele osebe, otroci, mamice z vozički itd. uporabljajo sedaj celotno površino ceste za pešačenje, lahko govorimo samo še o neredu in zmedi. Zaradi neosvetljenih betonskih korit v nočnem času, in prej verige, je bilo že nekaj lažjih prometnih nesreč, dve pa celo težji. Komu služi ta navlaka? Vemo, da so korita predmet izživljanja vročekrvnežev, absolutno ovira intervencijskim službam, ovirajo zimsko oranje, pustni sprevod, sprevod narodnih noš itd. Zelo zanimiv bi bil podatek, koliko stane vzdrževanje, obnova, zamenjava in prestavljanje teh cvetličnih korit in kdo to plačuje. Morda se bodo pa le predstavili avtorji te izredne rešitve?

Seveda pa se je že z dvoletnim izoliranjem prometa v ulici pokazala vidna stagnacija celotnega življenja. Namenskih obiskovalcev (kupcev, turistov) je bore malo. Kaj pa naj jih pritegne v ulico? Morda neurejeno zelo oddaljeno parkirišče, ali velike opozorilne table ob vhodu v mesto o mestnem posebnem prometnem režimu, mogoče turistična ponudba ali reklama o trgovinah z raznovrstnim blagom, reklama o kulturnih znamenitostih in objektih, urejenih gostiščih in manjših okrepčevalnicah, športnih objektih itd. Od vsega naštetega je v Kidričevi ulici le še nekaj specializiranih butikov, trgovinic in obrti, vse ostale tradicionalne dejavnosti pa so se zaprle, ter se preselile na obrobje mesta ali v Domžale. Vprašam se, od kod bo ta del mesta dobil sredstva za razširjenje drobne obrti, obnovo objektov in pročelij stavb ter podstrešij za odpiranje novih stanovanjskih površin, oziroma turističnih nočitev. Rešitev je na dlani – le v razširitvi trgovinske in obrtne dejavnosti ter ostalih že naštetih, seveda z množnim dostopom v Kidričevo ulico za vse krajane Kamnika in okolice z osebnimi vozili do urejenih parkirišč vzdolž ulice.

Če se ozremo malo v zgodovino te ulice, naj omenim, da je bila na območju sedanje zaprte ulice v vsaki hiši trgovina ali obrtna dejavnost in sicer kar štiri trgovine z živili, dve pekarni, mesnica, drogerija, večja gostilna z lepim vrtom, dve trgovini s tekstilnim blagom, čevlji ter mizarska, pasarska, čevljarska, frizerska, fotografska, krojaška obrt, čitalnica itd. Danes je za vsakodnevne življenjske potrebe ostala le še trgovina Žito s kruhom in mlekom.

Slabo situacijo Kidričeve ulice po dveh letih zapore lahko rešujemo v vsesplošno korist le z vključevanjem krajanov in upoštevanjem njihovih predlogov. Sedanja praksa je pokazala, da je bila KS popolnoma izločena iz reševanja tako pomembnih problemov. Sprejeti smo morali hočeš – nočeš vsiljeno varianto prometnega režima. Tudi na pisne pripombe delnega zbora štiridesetih krajanov Kidričeve, Žal, Streliške ter Šlandrove ulice s podpisi in pripombami poslovodij trgovin na Kidričevi na več služb skupščine občine Kamnik, do danes nismo dobili nobenega odgovora. Nekaj je bilo pripomb s strani krajanov v dnevnih občilih, izvršenih tudi nekaj osebnih pogovorov z odgovornimi osebami na občini.

Tudi na zadnjem sestanku krajanov v občinski skupščini smo zahtevali sklic skupščine KS-Center, vendar je do danes ostalo le pri besedah in prošnjah; prometni problemi in spremljajoče težave ostajajo nerešeni, Kidričeva ulica pa prepuščena stihiji, osamljena, z vedno večjim vtisom spalnega, slabo naseljenega naselja.

DUŠAN BOMBAČ
Kamnik, Kidričeva 34

Kupim ali najamem telefonski priključek, ki je priključen na telefonsko centralo Moste v KS Moste. Miha Martinjak, Suhadole 32/a, 61218 Komenda.

Pogovor z Marijo Žavbi

Sedeli sva v slaščičarni Vesna in čakali tovarišico Marijo Žavbi. S police so prihajali zvoki radia, izza pulta se je oglašal zvonec blagajne in žvenket kozarcev. Urna kazalca sta se približevala poldnevu, ko je vstopila skozi vrata in se napotila proti naši mizi. Nasmeh na njenem obrazu se nama je zdel domač in vedeli sva, da se bomo lahko veliko pogovorile.

Marija Žavbi je bila rojena v Cetinju. Njen oče je bil orožnik, zato se je družina večkrat selila. Njena mati si je vedno želela, da bi si kupili hišo z vrtom in se ustalili. Leta 1932 so prišli v Slovenijo. Očeta so večkrat premestili, tako so prebivali v Novem mestu, Senovem, Šmiheli in še v raznih drugih krajih. Med okupacijo so bili pod Italijani. Oče je bil interniran na Rab, kjer je bil trinajst mesecev. Ko se je vrnil domov, je takoj odšel v partizane. Po vojni so bili premeščeni v Maribor. V Celju je dokončala šolo in postala učiteljica.

Leta 1946 je prišla v Zgornji Tuhinj. Mnogo hiš je bilo požganih in razdejanih. Ljudje so jo hitro sprejeli medse, še posebno, ker je sodelovala v različnih organizacijah in je tako še laže navezala stike z njimi. Šola je bila pri Kavsarju, obiskovalo jo je 62 otrok različne starosti. V tej šoli so poučevale tri učiteljice. Pogoji za učenje so bili težki, velikokrat jim je primanjkovalo papirja in osnovnih pripomočkov. Otroci so šolo radi obiskovali, vendar so jih zadrževali starši, ker so otroke potrebovali za delo doma.

Leta 1948 so se preselili v obnovljeno šolo v Zgornjem Tuhinju. Največ je poučevala 4. in kasneje 1. razred sicer pa so bili ti razredi kombinirani. Še celo v šolskem letu 1981/82 je poučevala učence več razredov skupaj. Pravi, da ni bila stroga učiteljica, vendar je zahtevala red in disciplino, tepla otrok ni nikoli.

V Tuhinju je spoznala svojega moža, preprostega kmečkega fanta in se poročila na kmetijo. Tudi na kmetiji je imela veliko dela. Ima zelo rada živali in prijela je za katerokoli delo, če je bilo potrebno.

Tovarišica Žavbijeva je povedala, da je bila v svojem poklicu srečna, in da če bi bilo potrebno, bi se z veseljem odločila za isti poklic. Prav tako bi spet poučevala na vasi. Pravi, da so učitelji na vasi dosti bolj spoštovani, kot v mestu, in se ne vključujejo v vse življenje kraja.

Marija Žavbi je tudi sedaj, ko je v pokoju, zelo aktivna. Še vedno sodeluje v raznih organizacijah, je tajnica organizacije RK, delegat v zvezi borcev, zbira podatke za hidrometeološko opazovalnico. Ob 7. uri vsak dan meri temperaturo, čez dan opazuje vreme, kadar pa se približuje točа, to sporoči, da potem točo preprečujejo.

O današnji mladini meni tole: »Srečna je lahko današnja mladina, ker ima vse, kar hoče. Pred vojno smo živeli zelo skromno, med vojno smo pretrpeli mnogo strahu, pa tudi nobenih možnosti ni bilo za izobraževanje, kakršne so danes.«

O današnjih ženah in mamah pa pravi: »Današnje mame so zelo obremenje z družino in gospodinjstvom. Vendar z dobro voljo, zmorejo vse. Idealno bi bilo, če bi bil moški zaslužek tolikšen, da bi vzdrževali vso družino, matere pa bi se lahko posvetile družini.«

Pogovor je hitro minil. Zaželeli smo ji veliko srečnih in veselih dni, ona pa nam je zaželela lepih uspehov v šoli in radostnih mladostnih dni brez vojsk in drugih grozot.

LIDIJA ZAVASNIK IN
NINA VERŠNIK, 7. b
OŠ TOMA BREJCA KAMNIK

Razmišljanje o knjigi in kulturi

Z ljubeznijo do knjige je tako kot z vsemi strastmi: pozna nihljaje, topline in navezanosti... Vendar je knjiga več kot predmet ljubezni. Knjiga spremlja človeka vse življenje. Ko je otrok, ne loči, kaj se dogaja v resnici in kaj je le knjižno slepilo, a ko odraste, knjiga pronica po drugih poteh v človekovo notranjost, da je zopet eno z njegovim življenjem. Ni neznano, da so ti odnosi različni. Čim bolj se človeku širijo obzorja, vrednosti, izkušnje, čustvenost, domišljijska potovanja..., tem več mu knjiga pove, ga potrjuje, mu daje polet, ga krepi s pogumom, mu odkriva nove stepe in potke, ga vznemirja in pomirja, ga veže po doživljanju z intimo drugih ljudi in ga, če je pač tako, postavlja brez usmiljenja v prazno orbito veselja in ga označuje na družbeni paleti. Knjiga je učiteljica in vrednota. Ni pomembno, ali je bila knjiga popisana pred štirimi tisočletji ali se še tisk ni niti posušil, ker je doživljanje zdajšnje, brez zamudništva, brez časovnih ali prostorskih preprek. Tu ni nobene prisile. Knjige katerekoli vsebine so samo netivo, da poživi v nas tisto, kar ustvarja novo duhovno vsebino, novo oživljeno resničnost v človeku, ki je vzel knjigo v roko.

Srečanja človeka s knjigo so številna. Vedno je nekaj dražljivo novega, drugačnega, pomembnega. Dobro knjigo lahko vzameš v roke v različni starosti, pa boš v njej vedno nekaj odkril – zase ali iz sebe. Največ odkriješ, ko knjigo odložiš in si sam. V notranjosti človeka se zlivajo spoznanja. Tedaj ne vidiš črk, ne avtorja in osebnih spoznanj, ne časa nastanka, ne drugih sodb.

Vsaka dobra knjiga je hrana, je notranje, duhovno videnje resničnosti. Je najdragocenejši dar, ki da človeku nesluteno širino, vizijo z razumom neizmerljivo totalnost življenja, novo ustvarjalno opojnost, pomirjujočo napoved osebne in obče jutrišnje zgodovine, pronicljiv pogled v drhtava problemska stanja. Vse pa, kar je na napisanih straneh takšnega, da človeka odvrača od te volje, je odstopanje od notranje logike besedne umetnosti. Le tisto, kar stalno sili človeka brez objazni za tveganji v spopadanje z jalovino poprečja, je vsebina lepe besede. To je tisto, kar je »magično«, kar je pač v človeku najtesneje povezano s smiselno – nesmiselno usojenostjo... realnostjo.

Knjiga pa ni pomembna le za posameznika, pač pa tudi za narod kot celoto. Do nedavnega je bila knjiga eden najpomembnejših kulturnih dejavnikov v slovenskem prostoru. Kultura živega naroda je stopnja notranje in zunanje omike nekega naroda. To stopnjo dvigujejo v večji ali manjši meri posamezniki – znanstveniki in učenjaki, pisatelji in umentniki. Ljudstvo brez teh je kulturno nema, neosveščena gmota. Šele take osebnosti dajejo ljudstvu tudi zunanje potrdilo njegove kulturne zavesti in ravni.

Mogočni, stari in veliki narodi, imajo staro in veliko kulturo, imajo kulturne spomenike, slovenski narod pa je prvič spregovoril šele ob nastopu Primoža Trubarja v 16 stoletju, ter stopil v korak z drugimi sodobnimi kulturnimi evropskimi narodi. Žal pa je ostal ta nastop samo epizoda, ne pa začetek novega življenja, saj je bil Trubar preganjan in pregnan. Za dolga stoletja smo zapadli tujemu gospostvu, ko se je slovenska pisana in tiskana beseda omejevala izključno na ozko področje nabožnega pisemstva. Šele čez dvesto let se je spet dvignila sveža osveščena sila kulturnega gorečneža. To je bil Valentin Vodnik. Zastavil je plug in zaoral v ledino slovenskega duha. Za slovenski narod je opravil prepotrebno preroditeljsko in prosvetiteljsko delo, kakor poleg protestantskih prednikov nihče pred njim. S celotnim delom si je postavil trden in trajen spomenik, ki stoji ob začetku naše narodobne kulturne in nacionalne zavesti. Skupno z Antonom Tomažem Linhartom je Vodnik prvi člen v tisti verigi, ki neprekinjeno drži iz roda v rod – kot skupni imenovalec za to, kar se imenuje slovenska kultura.

Na zdravih osnovah Vodnikovega ljudskega govora je prečiščeno zapela Prešernova žlahtna gorenjščina, da smo Slovenci končno lahko stopili iz svoje kulturne anonimnosti v zbor drugih kulturnih narodov. Vsa veličina in globina duha slovenskega ljudstva je zaobsežena v Prešernu. V tem pevcu trpke, moške lepote in tragične ljubezni, ki je s svojo pesmijo na mah postavil svoj rod v krog kulturnih evropskih narodov, je utelešeno najčistejše bistvo slovenskega človeka. Kajti ta blodni slovenski Odisej je nosil v sebi najvernejši in najzanesljivejši kompas – čvrsto, neomajno in samoumevno ljubezen do svoje »tesne, majhne, gorate« I take – Slovenije. Videč pred seboj jasneje kot kdorkoli ob njegovem času vse težke in usodne napake svojega rodu, kakor so needinost, nejevera vase, nezvestoba rodu, omalovaževanje domačega in občudovanje tujstva, neznatno število, je vendarle zapel svojim rojakom bodrilno Elegijo, da ne prijatlji maloverni in malodušni, ne silno število duš, ne bogastvo in ogromne zemlje; samo ta verna, globoka, v lastni zemlji zasidrana ljubezen je stvariteljica naroda in netiteljica njegove bodočnosti. Samo ta ljubezen je dvignila krila Prešernovemu geniju, da se je vzpel preko svoje dobe in svojega rodu, ter se zapisal v njegovo osrčje, kot njegov osrednji duh. Samo iz te in take ljubezni bo črpalo slovenstvo svoje sile za bodočnost.

In prav iz te ljubezni, pa tudi ljubezni do sočloveka in opažanja vedno večjih socialnih razlik, nastajajo kasneje Župančičevi, Murnovi, Kosovelovi, Gradnikovi verzi in proza Cankarja, ki je še vedno živ pisatelj evropskega simbolizma in impresionizma, pa prozni teksti Prežihovega Voranca, Juša Kozaka, Miška Kranjca, pa vse do novejših, ki ustvarjajo današnjo slovensko literaturo. Poudariti moramo, da slovenska poezija ni zamrla niti med narodno osvobodilno borbo, saj so posamezniki in ljudstvo v težkih zgodovinskih trenutkih ustvarili nove pesmi, ki so jih oživljale in bodrile. Boj za našo nacionalno osvoboditev in samostojnost je bil tudi kulturni boj.

SAŠA KOS

Prevara

Osmega februarja praznujemo kulturni praznik slovenskega naroda. Na omenjeni dan se spominjamo velikana naše poezije, dr. Franceta Prešerna. In kaj nam pomeni kultura? Kultura je več kot kulturni dan, je nekaj, kar ohranja narod; kultura je ljubezen do proze, poezije, kipov, slik in narodnih običajev. Le kaj bi bilo z našim majhnim narodom, če ne bi živel s kulturo in jo skozi stoletja nosil v sebi. Prešeren in drugi velikani slovenske književnosti so dokazali, da so tudi Slovenci, čeprav majhen narod, lahko velikih misli in visoke kulture. Kultura pa je poleg vsega tudi način življenja. To so tudi letos, kot vsa leta nazaj, dokazali v prosvetnem društvu Zgornji Tuhinj, z dramo PREVARA. Igra govori o ljubezni, varanju in zaletavosti ter odločnosti in hkrati plahosti.

Z igro so hoteli popestriti kulturni praznik ter obenem prikazati ljudem življenje z drugega vidika. Ob hladnih zimskih večerih, ko so nekateri sedeli v topli sobi in gledali televizijo, so se igralci zbirali in vadili v kulturnem domu na Lazah. Njihov cilj je bil jasen – odigrati najbolje. Zato so bili tudi na vajah sila resni. Doma so vsako prosto minuto izkoristili za vajo gibov in znanja besedila. Koliko prostovoljnega dela je bilo vloženega, volje do učenja in nenazadnje ljubezni do kulture. Tako so se 13. in 14. februarja 1988 odločili nastopiti pred radovedno publiko in odigrati tako, kot si je zamislil najstrožji kriterij obiskovalca. Za kulisami trema, ko pa se je zastor dvignil, je vsakdo nastopil doživeto, kot je mislil najbolje prikazati ljudem resničnost besedila. Pred številno publiko so dobili spodbudo za nadaljnje delo. Največ zaslug za svežino kulture v prosvetnem društvu ima vsekakor tovarišica Marija Kadunc. Vsako leto uči igralce, da mora biti igra za Prešernov praznik, ker je to običaj v Tuhinju. Pri tem delu ji stojijo vestno ob strani igralci sami, ki jo poslušajo in ji pomagajo pri delu.

Za konec jim želimo še veliko uspeha pri nadaljnjem delu in da bi drugo leto spet prišli med nas z novo igro, ki bo dala kutlurnemu prazniku še lepši lesk.

TADEJA KODRA
Srednja pedag. šola

Osemdeset let Anice Ivec

Niso pogosti taki jubileji, to še zlasti velja za ljudi, ki so celo življenje garali in se razdajali tako, da jim je za lastno življenje primanjkovalo časa. Med take nesebične ljudi sodi tudi Anica Ivec, delavka in revolucionarka, ki je znala ceniti življenje, ki zna ceniti delo in ki je ves čas marljivo in prizadevno garala, a vedno ostajala v skromni oddaljenosti. Pisati o takem človeku, kot je Anica, ni lahko, če želimo pri tem upoštevati njeno željo, da ne žeii posebne poblicitete. Tudi tokrat bi želela ostati nekje v ozadju, kar se sklada s celim njenim življenjem.

Anico Ivec smo obiskali v domu upokojencev v Kamniku. Sem se je preselila kmalu po prometni nesreči, ki jo je doživela 1985. leta. V začetku leta 1987 je dobila enoposteljno sobo, kjer sedaj domuje.

Rojena je bila 22. marca 1908 v Metliki kot kmečki otrok. V družini se je rodilo 5 otrok – bratov in sester. Njeno otroško življenje je bilo izredno težko. Njen oče je bil v prvi svetovni vojni kot avstrijski vojak zajet in je 1916. leta v Rusiji umrl. Mati je ostala sama s 5 otroki, ki so bili stari od 2 do 9. let. Zelo težko so se preživljali, pa so kljub temu vsi prišli do kruha in se izučili različnih obrti.

V Metliki je živela do 1942, ko je zaradi aktivnega dela za NOB morala v ilegalo. Boju naših narodov proti sovražniku se je pridružila cela njena družina. Dva brata sta prav tako kot Anica nosilca spomenice 1941.

S svojimi bogatimi življenjskimi izkušnjami je bila ilegalna delavka v Beli krajini vse do konca vojne. Takoj po osvoboditvi je bila zaposlena pri okrajnem in okrožnem odboru Rdečega križa Novo mesto, kasneje pa v Črnomlju kot sekretarka AFŽ in članica okrajnega komiteja KP in pri tem opravljala še vrsto drugih dolžnosti.

Že leta 1948 je prišla na Križ. Zaposlila se je v perutninarski farmi, oskrbovala je farmo in skrbela za valilnico. Zelo rada je imela kmetijstvo, še danes bi želela delati na vrtu in kar žal ji je, da nima te možnosti, kot neumorna delavka je takoj našla stik s krajem in se vključila v njegovo življenje. Delala je v organizaciji AFŽ-Križ, Komenda, Moste, bila članica sindikalnega vodstva in nekaj let sekretarka OO ZKS v komendi (v KP je bila sprejeta avgusta 1941). Bila je članica komiteja KP za okraj Ljubljana okolica. Poleg rednega dela je prizadevno sodelovala na številnih delovnih področjih kraja, in po odhodu v pokoj leta 1959 se je še bolj posvetila problemom kraja. Ima veliko znancev in prijateljev, saj se je njena aktivnost čutila tudi v organizaciji zveze borcev, v krajevni organizaciji SZDL in drugod.

V svoji skromnosti kot spomeničarka ne koristi zakonskih ugodnosti. Le enkrat je odšla na zdravljenje v Laško.

S preselitvijo v Dom upokojencev Kamnik ni prenehala delovati. Čeprav že na pragu jubileja, 80 let starosti, se je takoj znašla tudi v novem okolju. Méd ostalim je danes tudi predsednica hišnega odbora, rada priskoči na pomoč pri vratarski službi itd. Pravi, da se v domu upokojencev počuti kot doma. Zelo je zadovoljna s postrežbo in odnosom osebja, ki skrbi za bivajoče v domu. Nima nobenih pripomb in je srečna, saj tudi tukaj živi polno življenja, kakršnega je bila vajena vseskozi.

Obiskujejo jo številni znanci, prijatelji, tudi voznik avtomobila z družino, ki je bil udeležen v prometni nesreči, za katero pa je bila sama kriva, ker ni pazila. Pokazala nam je rožice in okrasno podkev, ki jo je dobila ob obisku za 8. marec. Res je poštena in ne bi drugega obdolžila po krivem.

O današnjem življenju pravi, da so ljudje kar precej razvajeni

in niso navajeni na skromnost. Do izraza prihaja egoizem in zavist, tudi to je vzrok za današnje razmere. Brez trdnega dela ne bo uspehov. Ona to dobro ve, saj je njena cela življenjska pot vseskozi, trdi, delovni garaški dan, zato rada pove: »brez dela ni jela« in pri tem še poudari, da bi morali bolj ceniti sposobnosti ljudi in poštenje. Eno brez drgega ne velja.

Ko smo se od nje poslavljali, nam je še enkrat naročila, »nikar ne pišite preveč o meni, saj je takih ljudi kot sem jaz še veliko«. Nismo ji mogli v celoti pritrditi. Zaželeli smo ji še vrsto dolgih let življenja in prijatnega počutja v njeni sedanji sredini. Zaupala nam je še to, da je nameravala dočakati 100. rojstni dan. Želimo ji, da bi se ji tudi ta želja izpolnila.

STANE SIMŠIČ

Hvala, draga mama

V soboto pred praznikom žena sem bila ravno na obisku pri stari mami. Kar naenkrat slišim lahko trkanje na zunanjih ali vežnih vratih, kot pravijo po domače. Sosedovo dekletce je mami spoštljivo čestitalo ob mednarodnem ženskem prazniku ter ji izročilo darilo. Mama je presenečena ostala skoraj brez besed, le zahvalila se je, pa punčke ni bilo nikjer več. Kasneje sta izvedeli, da RK KS Moste obdaruje vse babice, mame, tete, neporočene ženske, stare nad petinsedemdeset let. In kakšnega veselja je deležna marsikatera ženska, ki se sicer počuti morda celo zelo osamljeno! Koliko pomeni človeku prijazna beseda, topel stisk roke, lepa beseda v pozdrav! To vam lahko povedo tisti osamljeni, neobiskani ljudje, pozabljeni od svojih domačih in prijateljev.

Istega dne zvečer smo bila dekleta in žene vseh starosti iz KS Moste povabljene, da prisluhnemo kratkemu kulturnemu programu, ki so ga pripravili učenci OŠ Moste v sodelovanju s folklorno skupino KUD. Marsikatero oko se je orosilo ob nežnih zvokih kitar, flavt, petju ter igrah in izpovedih učenk, mladink, naše prihodnosti, pa tudi na želje niso pozabili. »Želim si mamo, ki bi mi bila tudi prijateljica, ne le čuvaj,« je rekla osmošolka. »Želim si, da bi bila mama sproščena, vesela, da bi si vzela čas tudi zame,« je nadaljevala druga. Tretja je ubrala drugačne strune:« Osamosvajala sem se, oddaljevala sem se od staršev in zaupala sem le igračam. Velikokrat sem starše razočarala, pa tega niso pokazali. Žal mi je za to, kar sem vama slabega storila, prizadejala... Hvala vama, ker sta mi dala življenje! Hvala vama, ker smo srečni, ker nas ljubite! Hvala ti, draga mama!«

Del dneva smo si odtrgale od dela, ki nas bo počakalo, »da bi malo pokramljale med sabo, si izmenjale mnenja, poglede na svet, življenje, se pogovorile tudi o delu, ki nas vedno spremlja,« je dejal Miro Kepic. Pa nam ni bilo žal!

Še vedno pa je kateri izmed udeleženk sobotnega praznovanja odzvanjalo v ušesih »Hvala, draga mama...«, saj podobno mislijo vsi otroci, le tega pokazati ne znajo...

TATJANA SIVEC

Iščem varstvo za dva otroka (4 in 2 leti), po možnosti na našem domu. Roman Štrajhar, Vrhpolje 65, Kamnik.

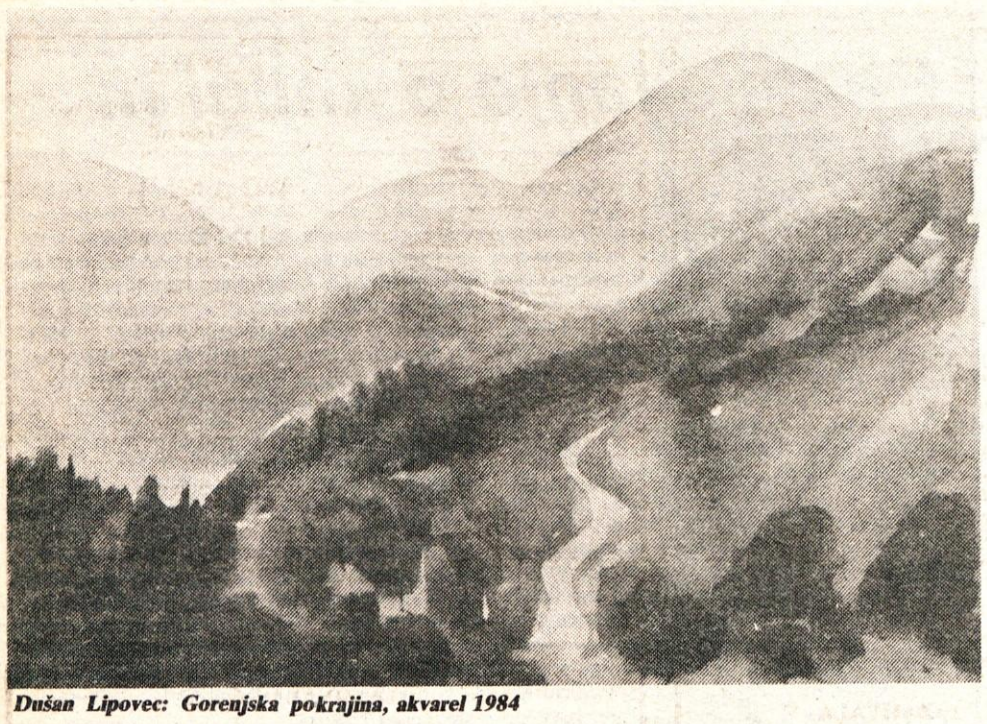

Dušan Lipovec: Gorenjska pokrajina, akvarel 1984

Dušan Lipovec v Veroniki

V razstavišču Veronika je od srede, 16. marca 1988 v organizaciji Zveze kulturnih organizacij občine Kamnik odprta razstava akvarelov, gvašev in temper akademskega slikarja Dušana Lipovca. Razstava bo odprta do 5. aprila vsak dan od 10. do 12. ure in od 17. do 19. ure, ob sobotah pa le dopoldne. Razstavljena dela je slikar ustvaril v zadnjih sedmih letih.

Dušan Lipovec pravi, da je imel včasih predsodek, češ, v naravo hodijo slikat »nedeljski slikarji«. Ko pa je začel zahajati v slikarske kolonije, je spoznal nove kvalitete in prednosti slikanja v naravi. Odkril je nove barvne in kompozicijske zakonitosti. Večina razstavljenih del je nastala neposredno v prirodi. To so nekakšni popotni likovni zapiski iz bližnje in daljne okolice (Kamnik, Bled, Kranjska Gora, Planica, Cerkniško jezero, motivi z Dolenjske, Koroške, Primorja, z otokov itd.).

Udeležil se je tudi mnogih slikaskih kolonij po Sloveniji in Jugoslaviji, kjer je nastal del razstavljenega gradiva.

Slikarsko ga privlačijo predvsem izseki iz narave, ki prikazujejo ekološko in arhitekturno še neonesnaženo (nedegradirano) pokrajino ali urbano sredino. Takih pogledov v pokrajino pa je žal vse manj. S tem želi slikar prispevati tudi k ekološkemu osveščanju, vedenju in zavedanju o deželi, kjer živimo.

Dušan Lipovec rzstavlja tudi akvarel »Poleteti v neznano«, ki je bil izbran za letošnji 5. bienale jugoslovanskega akvarela v Karlovcu.

Ob otvoritvi razstave je predstavitveni govor pripravil likovni kritik in predsednik Združenja likovnih kritikov Jugoslavije, Aleksander Bassin. Dušan Lipovec se nekoliko ukvarja tudi z literaturo. Nekaj njegovih literarnih drobcev je v otvoritvenem programu recitiral igralec Drame SNG, kamniški rojak, Zvone Hribar.

Ob tej priložnosti naj navedem nekaj biografskih podatkov Dušana Lipovca. Rodil se je 1952 v Kamniku. Diplomiral je na Akademiji za likovno umetnost v Ljubljani 1977. Istega leta je bil na študijskem izpopolnjevanju v Kanadi (Montreal). Ukvarja se s slikarstvom in grafiko. Imel je že več kot 40 samostojnih razstav, sodeloval pa je tudi na mnogih skupinskih doma in v tujini.

VERA MEJAČ

● *S skupščine kulturne skupnosti*

Bo kavarna nekoč pravi kulturni hram?

Rdeča nit zadnje seje skupščine kulturne skupnosti, ki je bila po februarski nesklepčni pravno sklicana v začetku marca, je bila razprava delegatov o tem, ali naj se Kulturna skupnost Kamnik vključi v pridobitev prostorov Kavarne »Veronika« – ali ne. Prostori so namreč v kamniški kulturi že nekaj časa nekakšna boleča točka. Zdravstven dom, Delavski dom, Kavarna, Knjižnica... Že nekaj časa je namreč nujna preselitev matične knjižnice, na dlani pa je, da kultura poleg normalnih prostorov za knjižnico potrebuje tudi prostore, kjer se bodo odvijale ostale kulturne dejavnosti. Kavarna »Veronika« je kot nalašč narejena za nekakšen kamniški kulturni hram. To tradicijo ima že iz prejšnjega stoletja, ko je bila v njej Čitalnica (mimogrede, letos praznujemo 120 let kamniške Čitalnice!)

Kakšna je bila usoda v zadnjem obdobju, vemo. Bila je v upravljanju gostinskega podjetja Planika, ki pa je zašlo v velike izgube in pod prisilno upravo. V zadnjem letu je bilo v stavbo vloženega kar precej denarja, predvsem v obnovo fasade, srehe in podstrešja, jasno pa je, da bo za popolno obnovo vanjo treba vložiti še kar nekaj denarja. Ob tem da samo stavbo že nekaj let pestijo zapleteni lastninski odnosi, pa je vprašljiva tudi različna namembnost objekta, oziroma dejavnosti, ki se odvijajo v njej. Pri tem mislimo predvsem na spodnje prostore, kjer je bila do sedaj gostinska dejavnost – kavarna, ki kot so se strinjali delegati na seji, mora ostati tudi vnaprej. Vendar pa ne kakršenkoli gostinski lokal, ampak kavarna v pravem pomenu besede, ki bo tesno povezana s kulturo – razstave, prireditve, koncerti.... Delegati so na seji tudi zahtevali, da se jasno opredelijo pogoji za bodočega najemnika omenjenih prostorov in izdela kakovosten program, ki se bo odvijal v njem.

Delegati so se torej strinjali, da kulturna skupnost prevzame Kavarno, v dvorani nad »Veroniko« pa je bilo na seji slišati tudi pikro pripombo, češ, ko je v Kamniku nekaj dotrajano, je v navadi, da »se vrne kulturi«. Prav zaradi teh pomislekov so delegati tudi predlagali, da objekta od Planinke ne prevzamejo prej, preden ga ta ne usposobi do takega stanja, kot je bila pred leti (če že ne do takega, v kakršnem ga je dobila 1864. leta, ko ga je prevzela v upravljanje). Delegati so torej zahtevali, da se jasno pove, kdo bo izpolnil vse naštete pogoje oziroma kdo bo vzpostavil vsaj približno tako stanje. Še bolj odločno pa so zahtevali, da se pokliče na odgovornost tiste, ki so dovolili, da so iz spodnjih prostorov izginile mize, vredne vsaj po 370 starih milijonov vsaka, in še kaj!

Delegati so se na seji skupščine kulturne skupnosti dotaknili tudi kina Dom Kamnik, kjer je največja slabost ali kamen spotike predvsem dejstvo, da Kino podjetje Kranj (v sodelovanju s KIK) dvorano vzdržuje in jo oddaja, namesto, da bi v kamniški kino dvorani le gostoval! Oni namreč odločajo kdaj bodo odstopili dvorano kulturni skupnosti (ki poleg vsega še drago plačuje najemnino ob takih priložnostih) in ostalim interesentom, ki gostujejo v njej. Delegati so se zato strinjali, da bi veljalo razmisliti, da dvorano prevzamejo mestne krajevne skupnosti, za kar pa bi seveda morale združiti tudi nekaj denarja. Sicer pa so jim za zgled lahko ostale krajevne skupnosti, recimo Kulturni dom na Duplici, kjer so krajani sami določili, kdaj kino podjetje v njem gostuje, kdaj pa krajani dom uporabljajo za svoje ostale potrebe.

Na seji so sprejeli tudi finančni plan skupnosti za to leto in pri tem izrazili upanje, da se bo obdobje »sušnih let« za kulturo in seveda tudi ostale družbene dejavnosti čimprej končalo. Sicer pa se po mnenju delavca skupnih služb sis pravice izvajalcev iz leta v leto večajo, rastejo materialni stroški, denarja za družbene dejavnosti pa je realno čedalje manj Slišati pa je bilo tudi mnenje delegata, da je program kulturne skupnosti za letošnje leto še vedno preveč načelen in da Kamnik svoje bogate kulturne dediščine ne zna dovolj dobro ponuditi, kaj šele prodati. Pa se je oglasil drug delegat, češ, to pa je že stvar drugih, turizma, gostinstva... In krog je ponovno sklenjen!

ROMANA GRČAR

Video – video – video

Video tehnika je z dneva v dan bolj popularna, še hitreje pa napreduje razvoj na tem področju. Pred leti je bil videorekorder še redkost, danes pa je že precej pogost del opreme v naših domovih. Prav tako klasične kamere odhajajo, saj jih je povozil čas. Nedvomno je video tehnika zelo draga, vendar je želja po boljšem in človekovo iskanje novega, močnejše. Kaj ni preprostejše, če se doma udobno vsedeš v fotelj, prižgeš video rekorder in gledaš film, ki si ga želiš? Odpade čakanje pred blagajno v kinu, ni treba misliti ali boš imel čas, da si boš ogledal ta ali oni film, ki ga prijatelji tako hvalijo.

Seveda ne bi bilo smiselno, da bi vsak lastnik video rekorderja imel vse filme doma, saj to ni majhna investicija in tudi precej prostora za skladiščenje kaset bi bilo treba. Če hočeš slediti kopici novih filmov, ki jih vsako leto »vrže« na tržišče filmska industrija, v ta namen po svetu obstajajo videoteke – izposojevalnice, ki za določeno odškodnino posojajo odjemalcem video kasete. V Kamniku do nedavnega tega nismo imeli, sedaj pa se lahko pohvalimo, da smo v našem majhnem mestu v korak s časom.

Nova videoteka na Kidričevi 64, lastnik je Klavdij Koderman, ponuja poleg klasične izposoje video filmov še presnemavanje, montažo, snemanje z VHS kamero, priklapljanje video sistemov, servis video, HI-FI in TV in seveda svetovanje in informacije (na tel. 831-112). Do sedaj je bilo treba po tovrstne usluge v Ljubljano ali pa še kam dlje. Ljubitelji videa bodo laže in hitreje našli filme po svojem okusu, saj jim zbirka šeststotih kaset, filmov vseh žanrov, video spotov in kratkih filmov omogoča pestro izbiro. Klavdij je obljubil, da bo s svojo videoteko »LASER« vedno v korak s časom in s tem prispeval k večji popularizaciji videa.

DAMJAN GLADEK

Zavestno uničevanje narave

S tem naslovom bi lahko naslovil tudi eno od problemskih točk, ki so jih ribiči RD Domžale-Kamnik, pododbor Kamnik, obravnavali na svojem rednem letnem občnem zboru.

Gre za huda, morda celo zavestna onesnaženja tekočih voda v Kamniku, kar dokazuje tudi večletno spremljanje Kamniške Bistrice. Največje onesnaževalke so prav gotovo industrijske organizacije združenega dela, ki za čistejšo reko še niso naredile prav veliko. Manjši sanacijski posegi pri današnji rasti proizvodnje še zdaleč niso dovolj.

Onesnaževanja po trajanju lahko razdelimo na stalna in občasna. Stalna vsebujejo odpadke rudnin, drobljenca, fekalne, gospodinjske ter kemične odpadke, izhajajo pa iz nečiste industrije in stare tehnologije, nemarnega odnosa posameznikov, slabo projektiranih greznic in kuhinjskih odtokov in mreže komunalne in meteorne vode. Občasna onesnaževanja pa povzročajo večje količine kemičnih, fekalnih in rudninskih vsebin, pa tudi nepazljivi posamezniki v podjetjih, okvare v produkciji, nesreče, čiščenje kolektorjev in internih čistilnih naprav. Do opaznih onesnaženj in škode prihaja še zaradi izpiranja PVC vreč od gnojila, izlivov strupenih odplak v vodo, namernega praznenja cistern z gnojnico v vodo, zlivov olj in detergentov topil, nestrokovnega dela z razstrelivom in odvrženih, neuporabnih akumulatorjev.

Sedaj, ko poznamo vzroke za umiranje naših voda in gospodarsko, turistično, zdravstveno in moralno škodljive posledice, bomo menda le zmogli toliko moči, da se bomo vsaj večjim onesnaženjem znali izognili. Ribiči so s pomočjo strokovnjakov pripravili več predlogov za sanacijo, med katerimi so: priključitev vseh naselij, gospodinjstev ter industrije na čistilne naprave, uvajanje zaprte tehnološke vode, preusmerjanje na čisto proizvodnjo, zapora večjih onesnaževalcev, omejitev apatitov industrije po poceni pitni vodi, uvedba strožjega nadzora nad posebnimi odpadki in strupi pri skladiščenju v družbenem in privatnem sektorju in zaostritev nadzora s strani sanitarne, gradbene in vodnogospodarske inšpekcije. Potrebno je spodbuditi še sodstvo v reševanju sporov okoli vodnih vprašanj in zaostriti kaznovanja za onesnaženja.

Med razpravo je na vprašanje o odškodninah predsednik RD Matjaž Vrbole povedal, da realizacija odškodnin lepo napreduje, saj je Utok že plačal 3,2 milijona, Graditelj pa 1,3 milijona. S Kemično industrijo Kamnik poteka postopek za štiri odškodnine na sodišču, prav tako kot z DO Stol, ki je pred osmimi leti povzročila množičen pogin rib od Duplice pa do Beričevega, do izliva v Savo. Da odškodnina v vrdnosti 30 milijonov še ni plačana, je krivo tudi to, da so se delavci na odgovornih funkcijah že zamenjali. Današnji krivde za pogin ne nosijo, pripravljeni pa so znesek izplačati Ribiški družini, če bo tako odločilo pristojno sodišče. Zadnji pogin je domnevno povzročilo Komunalno podjetje in tudi ta postopek že teče. Potrebno je omeniti še plačano pavšalno odškodnino s strani Titana in pripravljenost Rudnika kaolina za plačilo le te.

Veliko je bilo že povedanega o simbolu našega mesta, »prelepi« Kamniški Bistrici, storjenega pa bolj malo in še to več slabega, kot dobrega. Danes v njenih vodah ni niti enega sulca, lipane lahko preštejemo na prste, postrvi pa je le toliko, kolikor jih ribiška organizacija kupi in vloži v reko. Naš mačehovski odnos do reke tega ne bo izboljšal, saj so strupi v vodi uničili že skoraj vso floro in favno. Tudi na pogled reka in okolica nista nič boljši, saj ob bregu opazujemo le kupe smeti, medtem, ko je zelenje že skoraj popolnoma izginilo. Bistrico, ki že dolgo ni več bistra, skoraj zavestno spreminjamo v industrijski kanal brez življenja. Ribiči se z neprestanim vlaganjem dragih rib sicer borijo proti izumrtju življenja, čeprav vedo, da bo že naslednja kemična odplaka pomorila velik del vloženih rib. Kdo je torej kriv, da njihovo idealistično, da ne rečem utopično delo ne daje sorazmernih rezultatov? Zamislimo se ob tem vprašanju!!!

Občni zbor se je nadaljeval s poročilom o gospodarjenju na tekočih vodah v pododboru Kamnik, ki ga je podal Jože Zika. Povedal je, da je bilo predvsem zelo uspešno kolobarjenje na potokih, vložek in izlov ter gradnja jezov na Nevljici in na gojitvenih potokih. Gradbena dela so potekala na potoku Markovec, kjer so zgradili štiri jezove, v Olševku pa so enega zgradili in dva popravili. Dva, eden iz železniških pragov, drugi iz naloženih skal, sta nastala še na Nevljici. Skalnatega so na žalost podrli, zaradi napačnega sklepanja pri gradnji kamniškega bazena. Povzročal naj bi zastajanje vode v bazenu, kar pa najbrž ne bo držalo, saj po porušitvi ni nič drugače. Jez pa je še kar naprej porušen.

Zanimivo razpravo je s svojim poročilom odprl tudi Janez Kramar. Ribnik na Križu so leta 1987 zaprli za ribolov zaradi sanacije, ki je zahtevala izpust vode. Do prvega julija so bile razpoke, iz katerih je iz ribnika odtekala voda, zamašene in ribiči so pričakovali, da jim bo RD Domžale nemudoma poslala ribe. To pa se ni zgodilo, tako da je ribnik bolj ali manj prazen sameval. Vanj so sicer vložili 30 rib iz ribnika Prevoje, šele ob koncu leta pa tudi obljubljeno pošiljko.

Kljub temu je več ribičev opozorilo, da se v ribnik Križ vlaga premalo sredstev in da je nekako odrinjen ob stran. Spet se je v razpravo vključil tovariš Vrbole in pojasnil, da rib zaradi neustreznih temperatur med sezono ni bilo moč prenesti v ribnik. Tudi trditev, da se je v ribnik premalo vlagalo, ne drži, saj njegov razvoj sproti spremljajo. Tudi količina rib bo že v letošnji sezoni povečana, saj so že naročene pri Hmezadu iz Žalca.

Prispevek bom zaključil z nekaj podatki iz poročila o delu čuvajske službe. Vodja čuvajske slube Jože Zika je povedal, da je čuvanje voda potekalo redno in sistematsko, najmanj petkrat na mesec. Čuvanje je bilo intenzivnejše v poletnih mesecih, ko so se ob vodah z različnimi nameni zadrževali številni občani. Čuvaji so odkrili šest krivolovcev, ki so jih prijavili, nekaj pa zaradi nezadostnih dokazov le opozorili. Najbolj je bila čuvana Nevljica, kar je razumljivo, saj je najbolj privlačna za krivolovce.

Pri delu so ribičem pomagali tudi delavci Postaje milice, za kar jim gre posebna zahvala.

Letos bodo pozornost posvetili še nočnemu čuvaju voda. Sestavili naj bi ekipo čuvajev, ki bi nekajkrat mesečno pregledala kritične točke na vodovju in ribnikih celotne družine, tudi tovarniške izpuste odplak, saj noč izkoriščajo za svojo nehumano dejavnost. Na žalost je materialni interes pri njih še vedno bolj pomemben, kot skrb za naravo.

Doklej tako?

MATIC ROMŠAK

ZAHVALA

● Iskreno se zahvaljujem svojim sodelavcem in kooperantom ZE Komenda za izkazano pozornost ob odhodu v pokoj, dolgoletno sodelovanje in presenečenje ob slovesu. Milena Špacapan.

Planinsko društvo Kamnik vabi vse člane Planinskega društva Kamnik na **OBČNI ZBOR** v petek, 25. marca 1988 ob 18. uri v dvorani Veronika Kamnik.

Ta občni zbor sovpada s 95-letnico bogatega življenja Planinskega društva, zato pričakuje polno udeležbo planincev.

OBVESTILO

Društvo invalidov Kamnik obvešča člane, da bo letna skupščina združena s proslavo MEDNARODNEGA DNEVA INVALIDOV in kulturnim programom v soboto, 26. marca 1988 ob 9. uri v mali dvorani kina Dom v Kamniku.

VABLJENI!

OBVESTILO

Obveščamo, da prodajamo kokošji gnoj na farmi Duplica. Gnoj nakladamo z lastnim nakladalcem dvakrat tedensko. Cena ugodna.

DO Jata – farma Duplica

Občinski komite ZKS Kamnik

Predsedstvo OK ZKS Kamnik objavlja prosta dela in naloge

tajnice

Delo je za določen čas s polnim delovnim časom (nadomeščanje delavke na porodniškem dopustu)

Pogoji:

- srednja šola administrativne ali ekonomske smeri;
- 2 leti delovnih izkušenj na podobnih delih in nalogah;
- obvezno znanje stenografije;

Prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev pošljite v roku 15 dni na Občinski komite ZKS Kamnik, Titov trg 1

Informacije na tel. 831-314.

Solza žalost, bolečina
te zbudila ni,
tiha, nema je gomila,
kjer počivaš mama ti.

ZAHVALA

Ob boleči izgubi naše ljubljene, nepozabne mame in stare mame

ANGELCE KOŽELJ

s Križa

se prav lepo zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem, znancem, DO Titan, VVO Anton Medved in AMD Kamnik za izrečeno sožalje, podarjeno cvetje in spremstvo na njeni zadnji poti. Posebej se zahvaljujemo vsem, ki ste nam nesebično priskočili na pomoč v najtežjih trenutkih. Zahvaljujemo se gospodu župniku za lepo opravljeni obred in pevskemu zboru iz Komende za občuteno zapete pesmi.

Žalujoči vsi njeni

Komenda, Kamnik, Preddvor, Kranj, februar 1988

ZAHVALA

Ob boleči in nenadomestljivi izgubi naše ljube mami, omi in stare mame

MARIJE STEKLASA

rojene KLEMENČIČ

se najlepše zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, sosedom in znancem, ki ste jo v tako velikem številu pospremili na njeni zadnji poti, ji darovali cvetje in nam izrekli ustna in pisna sožalja. Posebej se zahvaljujemo mgr. dr. Emi Mušič, pevcem Solidarnosti za sočutno zapete žalostinke in vsem duhovnikom za lepo opravljeni pogrebni obred. Vsem še enkrat iskrena hvala.

Žalujoči: vsi njeni

Kamnik, Wesel, Berlin, februar 1988

ZAHVALA

Mnogo prezgodaj je odšel od nas naš dragi ati

FRANCE HRIBAR

z Novega trga 42

Iskreno se zahvaljujemo vsem, ki ste ga pospremili na zadnji poti, darovali cvetje in nam izrekli sožalje. Najtopleje se zahvaljujemo zdravstvenemu osebju bolnišnice na Golniku, še posebno dr. Šternu in glavni sestri Jožici za skrbno nego, zdravnikom zdravstvenega doma v Kamniku, pevcem Solidarnosti, Mariji Holcar, Janezu Majcenoviču in Franciju za lepo in občuteno pesem ob slovesu in g. župniku za opravljen obred.

Žalujoči: žena Tončka, sinovi Brane, Jaco in Andrej z družinami

Kamnik, marec 1988

ZAHVALA

V 78. letu starosti nas je nenadoma zapustil naš dragi mož, oče, stari oče, brat, tast in stric

FRANC REPNIK

iz Mekinj

Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, prijateljem, njegovim in mojim sodelavcem iz DO Titan za izrečena sožalja, podarjeno cvetje in dar za druge namene ter številno spremstvo na njegovi zadnji poti. Zahvaljujemo se tudi govornikoma za izbrane besede slovesa, pevcem za ganljivo petje in g. župniku za lepo opravljen poslovilni obred.

Žalujoči: žena, sin z družino, sestra in drugo sorodstvo

Mekinje, Kranj, marec 1988

ZAHVALA

Ob boleči in nepričakovani izgubi našega brata in strica

PAVLETA GOLOBA

iz Mekinj

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem, znancem in sodelavcem za izrečeno sožalje, vso pomoč, podarjeno cvetje in spremstvo na njegovi zadnji poti. Posebej se zahvaljujemo gospodu župniku za lepo opravljen obred.

Žalujoči vsi njegovi

februar 1988

ZAHVALA

V 81. letu starosti nas je za vedno zapustil naš dragi mož, oče, brat, stric, tast, ded in praded

FRANC KODRA

Škorčev ata iz Zg. Tuhinja 47

Ob boleči izgubi našega dragega se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki ste nam v težkih trenutkih stali ob strani, nam pomagali, izrekli sožalje, darovali vence in cvetje ali pa darovali denar v druge namene in ga v tako velikem številu pospremili na zadnji poti. Posebna zahvala kolektivom M-Eta Kamnik, Titan, Menina, Libela Celje, Gasilskemu društvu iz Zg. Tuhinja, pevcem Mešanega pevskega zbora iz Zg. Tuhinja, cerkvenim pevcem, praporščakom, govornikoma in gospodu župniku za lepo opravljen obred. Vsem še enkrat iskrena hvala.

Žalujoči vsi njegovi

Zg. Tuhinj, Rodica, Doberteša vas v Savinjski dolini, marec 1988

ZAHVALA

V 81. letu strosti nas je zapustila naša draga mama in stara mama

ANTONIJA JEGOVNIK

iz Šmarce

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in sodelavcem iz Trivala za podarjeno cvetje, izrečena sožalja in spremstvo na njeni zadnji poti. Še posebej se zahvaljujemo dr. Šuštarjevi za obiske med njeno boleznijo, šmarskim pevcem in gospodu župniku za lepo opravljeni obred.

Žalujoči: vsi njeni

Šmarca, Mozirje, februar 1988

ZAHVALA

Po težki bolezni nas je v 48. letu starosti zapustil naš ljubi oče in mož

IVAN TONIN

iz Srednje vasi 39 a

Zahvaljujemo se vem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki ste nam v težkih trenutkih kakorkoli pomagali, nam stali ob strani, izrekli sožalje, darovali cvetje in ga pospremili v njegov prerani grob. Še posebej hvala Nandetu in Faniki Baloh, ZUIM Kamnik, SKUŠ Domžale, ZD Kamnik in g. župniku za pogrebni obred.

Žalujoči: vsi njegovi

Srednja vas, Kamnik, Vrhnika, februar 1988

ZAHVALA

Ob smrti mojega brata

ALFONZA RIBNIKARJA

se vsem sosedom toplo zahvaljujem za izrečena sožalja, podarjeno cvetje in spremstvo na njegovi zadnji poti.

Žalujoča sestra Mara Jerman z družino

Volčji potok, marec 1988

Lokal za galerijo v centru Kamnika, potreben adaptacije, vzamem v najem. Darinka Kalar, Rožna dolina c. X/32, Ljubljana.

Na območju Bakovnika, Duplice najamem garažo ali pokrit prostor (možno predplačilo). Telefon 831-412 ali 832-810.

Prodam garažo na Medvedovi v Kamniku. Informacije na telefon 832-994 med 16 in 19. uro.

Dekle išče sobo v Kamniku ali okolici. Naslov je v uredništvu Kamniškega občana, informacije tudi na telefon 317-158 (Manda).

ZAHVALA

V 57. letu starosti nas je po težki bolezni zapustil dragi mož, oče, sin, tast, stari oče, brat in stric

VALENTIN ŠTRITOF

iz Kamniške Bistrice 8

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, znancem in sosedom za izrečena sožalja, podarjeno cvetje in tako številno spremstvo na njegovi zadnji poti. Posebno zahvalo izrekamo patronažni sestri Romani Poljanšek, dr. Janezu Kobilici, GG Kamnik, Gorski reševalni službi Kamnik, DO Stol in Napredek Domžale, Pastaji milice Bovec, načelniku GRS Kamnik Cenetu Griljcu za poslovilne besede, pevcem za lepo zapete pesmi, g. župniku, družinama Kumar in Žagar in vsem, ki ste nam stali ob strani med njegovo boleznijo in v trenutkih slovesa.

Žalujoči: žena, sinovi z družinami, mama, sestra in brata z družinama

Kamniška Bistrica, Kamnik, Bovec, Bistričica, Nova Štifta, Litija, marec 1988

Zdaj v grobu mirno spiš,
na naš klic se ne zbudiš,
ali v naših srcih za vedno živiš.

ZAHVALA

Ob boleči izgubi našega dragega moža, očeta in starega očeta

JOAHIMA ŽIBERTA

Plevevčevega ata iz Malega Rakitovca

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem za izrečena sožalja, darovano cvetje in številno spremstvo na njegovi zadnji poti. Posebna zahvala vsem dobrim sosedom za pomoč in izkazano pozornost, dr. Kralju in patronažni sestri, gospodu župniku za lep pogrebni obred, godbenikom, pevcem za zapete žalostinke, govorniku, tov. Zatrepniku za tople besede slovesa in vsem, ki ste nam kakorkoli pomagali. Vsem še enkrat najlepša hvala.

Žalujoči vsi njegovi

Mali Rakitovec, Radomlje, Domžale, februar 1988

IDEJA

Komisija za delovna razmerja Ideja Kamnik, Ljubljanska c. 6 Kamnik
razpisuje za nedoločen čas prosta dela in naloge:

1. pakiranje izdelkov – 1 delavec
Pogoji: – NK delavec
– 3 mesece poskusnega dela

2. čistilka – 1 delavka
Pogoji: – NK delavec
– zaželena praksa
– 3 mesece poskusnega dela

Pisne ponudbe naj kandidati pošljejo v 10 dneh po objavi na naslov: Ideja Kamnik, Ljubljanska c. 6, 61240 Kamnik, kadrovska služba.
O izbiri bomo kandidate obvestili v 30 dneh po sklepu komisije za delovna razmerja.

SMRTI

KOČAN Senadija, otrok iz Petnjice, Ivangrad, stara 2 leti

VEIT Rado, os. upokojenec iz Mekinj, Polčeva 3, star 65 let

GAČNIK Frančiška, druž. upokojenka, iz Ljubljane, Korotanska 18/b, stara 83 let

LEBAN Frančiška, gospodinja iz Kališ št. 7, stara 81 let

PODBEVŠEK Ivana, prevžitkarica iz Raven pri Šmartnem št. 9, stara 89 let

PLAHUTA Štefanija, delavka iz Soteske 51, stara 54 let

PIPAN Frančišek, oš. upokojenec iz Ljubljane, Celovška 126, star 86 let

PESTOTNIK Vincenc, delavec v livarni iz Češnjic v Tuhinju 18, star 43 let

ŠTIMAC Branislav, monter centralnih naprav iz Most št. 35, star 33 let

ŽIBERT Joahim, kmet-borec iz Malega Rakitovca 4, star 87 let

JEGOVNIK Antonija, druž. upojenka iz Šmarce, Habjanova 24, stara 81 let

STARMAN Janez, osebni upokojenec iz Ljubljane, Trubarjeva 58, star 79 let

ŠPRINGER Marija, druž. upokojenka iz Črne pri Kamniku 16, stara 91 let

REPNIK Franc, osebni upokojenec iz Mekinj, Cankarjeva 44, star 78 let

GOLOB Pavel, delavec pri cestnem podjetju iz Jeranovega 10, star 38 let

POROKE

PESTOTNIK Jože, strojnik iz Starih Sel in TOMINŠEK Marija, kmečka delavka iz Zgornjega Motnika

LEVEC Jože, orodjar iz Zg. Tuhinja in MLAKAR Anica, krojilka iz Laniš

VERŠNIK Roman, delavec iz Kamnika in HRIBAR Dragica, delavka iz Kamnika

ŽEROVNIK Rajko, dispečer iz Zg. Tuhinja in ŠTRAJHAR Jožica, šivilja iz Zg. Tuhinja

HRIBAR Rado, orodjar iz Zg. Tuhinja in ŽEBALJEC Marija, tkalka iz Podhruške

NOVAK Lado, delavec iz Duplice in BACANOVIĆ Delfa, delavka iz Duplice

VIDERGAR Janko, strojnik iz Duplice in GOLOB Jana, delavka iz Godiča

JUHANT Jože, sam. obrtnik iz Most in BOLKA Mihaela, str. pletilja iz Cerkelj

ERDANI Janez, elektroinštalater iz Pševka in HRIBAR Hedvika, farmacevtski tehnik iz Vrhpolja pri Kamniku.

Uspešni v športnem društvu Komenda

Športno društvo Komenda, ki vključuje na športnem področju tudi KS Moste in Križ, letos praznuje 15-letnico neprekinjenega dela na področju športa in rekreacije občanov. Spomini in zapiski pa segajo že daleč nazaj, saj že leta 1950 beremo o delu športnega društva. Kdo se ne spominja velikega delavca – organizatorja Ivana Jezerška, telovadcev Jožeta Laha, Petra Pogačarja, Mihe Avguština in drugih, ki so v teh letih dosegli res lepe rezultate.

Na športnih prireditvah, ki so jih klubi poleg redne aktivnosti organizirali v okviru praznovanja praznika KS Komenda, je lani sodelovalo kar 876 športnikov. Poleg tega so naši športniki – tekmovalci dosegli naslednje uvrstitve na slovenskih in drugih prvenstvih.

– Katja Bricelj – slovenska prvakinja v tenisu. Prvenstvo je osvojila na pokalnem tekmovanju v Mariboru za mladinke (deluje v sklopu TK Kamnik)

– Vilma Lap – mojster v šahu; 2–3. mesto na slovenskem prvenstvu na Ptuju.

– Pionirji – Nogometni klub Komenda – 1. mesto v jesenskem delu tekmovanja ljubljanske nogometne zveze.

– Martinjaš Aljoša – 1. mesto na občinskem prvenstvu v tenisu za pionirje.

– Tabernik Primož – 3. mesto na občinskem prvenstvu v tenisu za pionirje.

Poleg navedenih so člani in članice dosegli več prvih mest na smučarskih tekmovanjih. Šahisti organizirajo razna tekmovanja – z mladinci in pionirji pa so sodelovali na slovenskem prvenstvu. Strelci tekmujejo v kamniški ligi, karateisti pa so sodelovali na raznih prvenstvih klubov v Sloveniji. Košarkarji so desetič zapored sodelovali na maratonu v Mengšu in po 25 urah borbe igrali neodločeno. Osvojili so 1. mesto na turnirjih v Cerkljah, sodelujejo v Domžalsko-Kamniški ligi, ter s pionirji sodelovali na prvenstvu v Celju. Nogometaši tekmujejo z uspehom v ljubljanski ligi skupaj z Rudarjem Trbovlje, Belinko Ljubljana, Enotnost Jevnica, Kamnikom in drugimi, ki v nogometu predstavljajo precej več kot Komenda. Na turnirju v Komendi pa so vsakoletni uspešni gostitelj, ter z osvojenim 1. mestom kadeti, 2. mestom pionir dokazali dobro igro.

Namizni tenis je še bolj v povojih, vendar je bilo organizirano tekmovanje za prvenstvo Komende, maraton z ekipo Brnika, kjer so zmagali, ter novoletni turnir.

V letu 1988 bo aktivnost podobna kot v preteklosti. Načrtujemo gradnjo garderob s shrambo orodja, tenisači pa želijo dograditi še 2 teniški igrišči. S tem pa bi športni park skupaj s hipodromom dobil lepo celoto, s katero bi se prav gotovo ponašali veliko večji kraji, kot je Komenda. Ob 15-letnici ŠD Komenda bo program zaokrožen z razvitjem klubskega prapora, ki bo v okviru prireditev praznika KS Komende v juniju letos.

JANEZ KIMOVEC

Zakaj nas ne marajo?

Nas, atlete kamniškega Atletskega kluba močno »žulijo« čevlji. Pa ne zaradi teka, ampak zaradi čudnega položaja, ki ga je proti nam zavzelo Komunalno podjetje – upravitelj štadiona v Mekinjah. Čeprav je splošno znano, da veliko treniramo na atletski stezi štadiona Prijateljstva v Mekinjah, nam je ta objekt še vedno v precejšnji meri odtujen. Po lahkotnem treningu ali teku v naravi, vedno končamo z razgibalnimi vajami na štadionu, vmes pa prosimo tistega, ki je nad nami, da nas v tem trenutku ja ne bi »nekam prijelo.« Vzdrževalec iz Komunalnega podjetja namreč jasno pove, da atleti nimamo pravice vstopa v garderobe, niti v »tisti prostor«. Zakaj tako, pa noče ali ne zna povedati.

Zato se naš klub pač poskuša znajti drugače. Tekačem in ostalim uporabnikom svetujemo, da na trening pridejo s praznim črevesjem al pa odidejo s polnimi hlačami.

Pa šalo na stran. V klubu imamo skupino obetavnih mladih atletov in ne bi jih radi izgubili zaradi tega, prav gotovo rešljivega nesporazuma. Zaenkrat sporazum s Komunalnim podjetjem še ni bil dosežen in pozimi ne smemo koristiti niti garderob, niti sanitarij. Prosili pa smo le, če smemo trikrat do štirikrat tedensko, v razmaku treh ur uporabljati že omenjena prostora. Mislimo, da to ne bi bil prevelik strošek, saj bi garderobne prostore koristili le za preoblačenje, ne tudi za tuširanje. Na žalost pa je materialni interes močnejši od skrbi za zdravje naše mladine. Pa naj še kdo reče, da na mladih svet stoji – ne, na mladih želimo kovati dobičke! Morda bodo te vrstice le ganile kakšno srce in ga spodbudile, da se bo zavzel za nas. Bliža se namreč tudi letna sezona in bojimo se, da nas bodo tudi poleti pošiljali v gozd, oziroma nam zapirali prostore, do katerih imamo nedvomno pravico. Ne smemo pozabiti, da je objekt premalo izkoriščen in ne dosega namena, za katerega je bil zgrajen.

To pisanje ni odkrita obtožba Komunalnega podjetja, pač pa naša neuslišana prošnja?!

AK Kamnik

Zima brez snega

Letošnja zima ni preveč naklonjena ljubiteljem belih, zimskih opojnosti. Še posebej so za te radosti prikrajšani ljubitelji smučanja. Kako razmišljajo mladi, sem se pogovarjala z dijaki SENŠRM Kamnik:

BARBARA

»Ker sem navdušena smučarka, sem počitnice preživela v Bovcu oziroma na Kaninu. Za to smučišče sem se odločila predvsem zato, ker na drugih smučiščih ni bilo dovolj snega, na Veliko planino pa raje ne grem »dilcat«, ker pridem domov skoraj brez smučk.

Naj povem, kakšen užitek je smuka na Kaninu: sneg, sonce, smučarski učitelji! Kaj še manjka? No, včasih nam je dan pokvarilo vreme, vendar je noč v disku vse nadoknadila. Vse od dee jay-a naprej! Drugo leto pa spet na Kanin!«

FANI

»Letošnjo zimo se me res drži smola. Že vseskozi me pestijo prehladi, tako da večino časa preživim v postelji. Zelo rada bi smučala vsaj en vikend, pa se mi želja še ni uresničila. Če že zapade kaj snega med tednom, ga do sobote in nedelje sonce pobere. Škoda pa se mi zdi, da bi »dile« razbijala po kamenju, saj nisem »butn skalar.«

MATEJA

Ker letos ni pravega snega, razen na oddaljenih smučiščih, sploh še nisem smučala. V garaži imam nove smučke, ki jih ne bi rada krstila po skalah. Zato raje hodim drsat v Tivoli ali pa v Zalog. Vendar je v Tivoliju toliko »folka«, da drsaš po čevljih in šalih, pa še kakšen hokejist ti streže po življenju. Včasih zaidem v bazen in tudi tam lahko le brodim po vodi, ne pa plavam. »Mala mularija« skače predte, medtem pa se ljubljanski »frajerji« postavljajo ob bazenu. Lepa paša za oči!«

SAŠA

Že zgodaj jeseni smo se odločili za smučanje v tujini. Navsezadnje bi radi spoznali razliko med našimi in tujimi smučišči. Tik pred odhodom v Francijo me je skrbelo, če bo za smuko dovolj snega. Imeli smo srečo, ker je dan pred našim prihodom močno snežilo. Snežilo je tudi precejšnji del našega bivanja tam, tako da smo imeli snega še »čez glavo«.

Smučišča so izvrstna. Sploh se ne dajo primerjati z našimi. Čudim se, kaj delajo tujci pri nas, ko pa imajo sami veliko bolj urejena smučišča, brez kakšrnegakoli čakanja. Naši turistični delavci bi se lahko zgledovali po njih!«

MATJAŽ

»Če sem kaj smučal? Seveda! Predvsem po počitnicah, ko je bilo malo več snega. Zato sem »prešprical« nekaj šolskih ur. Med počitnicami pa sem pasel dolgčas in postal redni obiskovalec diskov.«

TANJA

Ker ne smučam, ne drsam in se ne ukvarjam z nikakršnim drugim zimskim športom, mi je prav všeč, da ni prave zime. Komaj čakam, da se bo otoplilo. Nase bom potegnila kopalke in skočila do bližnjega kopališča! Mislim, da to ne bo predaleč in da mi nanj ne bo treba več dolgo čakati.«

SAŠA MEJAČ, 3c
SENŠRM KAMNIK

Program planinskih prireditev, izletov in akcij

Planinsko društvo Kamnik ima v tem letu vrsto prireditev in drugih akcij, povezanih s 95-letnico ustanovitve društva, ker želi ta jubilej proslaviti delovno in z najboljšimi konkretnimi uspehi. Prednostna naloga 1988. leta je brez dvoma dokončanje širitve koče na Kokrškem sedlu. Tej nalogi je podrejena vrsta društvenih aktivnosti. Društvo pa bo seveda krepilo tudi dejavnosti, ki spadajo v redno delo planinske organizacije, mednje spadajo tudi obiski naših prelepih gora.

Društvo naj bi pripravilo po časovnem programu naslednje planinske pohode, ture in prireditve, poleg že uresničenih pohodov v Dražgoše v januarju in na Stol v februarju;

25. 3. Občni zbor PD Kamnik,
27. 3. Spominski pohod na Porezen,

23. 4. Spominski pohod na Rašico
Tekmovanje za Štuparjev memorial na Kamniškem sedlu, če bo vreme ugodno,

1. do 5. 5. Mladinski tabor v Beli,
1. 5. Alpinistični tabor v Paklenici,
8. 5. Pohod na Blegoš,

5. 6. Srečanje ljubljanskih planincev na Rašici,
12. 6. Trim pohod in očiščevalna akcija na Veliko planino,

4. 7. Obisk koroških vrhov – Zilska dolina,

24. 7. Dan »Kamniških planin« in 95-letnica PD Kamnik na Kokrškem sedlu,

7. 8. Planinska tura na STOL-Zelenica,
12. – 14. 8. Alpinistični tabor v Tamarju,
21. 8. Trim pohod in očiščevalna akcija na Kamniško sedlo,

11. 9. Dan planincev Slovenije na Jančah,
18. 9. Trim pohod in očiščevalna akcija na Kokrško sedlo,

8. 10. Zasavska ali druga planinska pot,
mladinski pohod na poteh II. grupe odredov

5. 11. Zasavska ali druga planinska pot,
29. 11. Praznični obisk Kamniškega sedla,

25. 12. Pohod na Kostavsko planino.
Poleg navedenih planinskih prireditev bodo člani planinskega društva Kamnik organizirali še vrsto drugih;
– alpinistično-plezalnih tur v domačem in tujem gorju,
– zmajarji vrsto pomembnih tekmovanj,
– odsek za varstvo narave bo priredil tečaj iz gorske straže in varstva narave,
– mladinski odsek več obiskov v visokogorje

Vse akcije bodo zaokrožile letošnji jubilej, ki je že istočasno predpriprava na 100 letnico društva v letu 1993. Organizatorji v planinskem društvu pričakujejo popoln odziv članstva.

STANE SIMŠIČ

Občni zbor kinološkega društva

Kinološko društvo Kamnik je imelo 11. marca redni letni občni zbor.

S poročilom predsednika društva so se prisotni seznanili z delom društva v preteklem obdobju. Plan, ki so si ga zadali, so kljub njegovi obsežnosti v celoti uresničili. Izvedli so tečaj za šolanje psov za izpit A in B, ki ga je opravljalo 12 tečajnikov, kar je polovica vseh, ki so s šolanjem začeli. Septembra, ko so organizirali piknik za vse člane, so otvorili tudi nov prostor, ki so ga izgradili s prostovoljnim delom. Pripravili pa so tudi nastop šolanih psov.

Jeseni so, kot že leto poprej, varovali drevesnico v Kamniku in Godiču v času obiranja sadja. Organizirali so tudi malo šolo za pse, stare od 3 do 6 mesecev, pri tem pa prišli do ugotovitve, da je ideja o mali šoli sicer dobra, vendar bi jo morali zaradi različnih starosti psov izvesti dvakrat letno.

Svoja poročila o delu so naredile tudi ostale komisije, ki delujejo v sklopu KD, kot npr. komisija za reševalne pse. Lani so sodelovali v dveh akcijah iskanja pogrešanih oseb, komisija ima kljub svoji pomembnosti še vedno premalo članov.

V ospredju je bila tudi steklina, ki je v kamniški občini zelo razširjena. Zato opozarjajo vse lastnike psov na obvezno preventivno cepljenje pa 4 mesecu starosti, psi morajo biti v pesjaku ali privezani na vrvici, prav tako morajo biti na vrvici med sprehodom, imeti morajo nagobčnik. Tudi pri vzreji psov so določene novosti, o katerih bomo še pisali, da bodo vzreditelji o vsem obveščeni. Sicer pa lahko informacije dobijo tudi na vežbališču ali sedežu Kinološkega društva.

Načrt dela za letošnje leto je podoben kot lanski; tečaj, ki že poteka, varovanja drevesnice v času obiranja sadja, izvedba t. i. male šole, delovne akcije na vežbališču in še kaj.

MAJA

Ljudje in viharji na Lotse Šaru

12. nadaljevanje

Če smo bili v bazi vsi v jedilnem šotoru, je bilo v njem presneto tesno. To se je zgodilo malokdaj, zvečer, in klepet je vselej trajal pozno v noč.

Tridesetega marca zjutraj je bilo v bazi prvič toplo, namerili smo le minus deset stopinj »mraza«. Nebo nad vrhovi je bilo zastrto s kopreno sivih oblakov, zanesljivih znanilcev slabega vremena. Danes začuda veter tudi na gori ni pihal, zato so Silvo, Milan, Tomo in Rado razpoloženi odšli iz baze do tabora dva. Naslednji dan bi poskušali doseči višino 6800 m in postaviti tabor tri. Samo vreme bi jim to lahko prepričilo. Opoldne je stena že izginila v oblakih in veter se je razbesnel v snežni vihar. Sreča, da so bili fantje že v taboru.

Mlada šerpana nam je iz Namčeja prinesla sveže jakovo meso. Ni se pokvarilo, čeprav je hodila štiri dni. Zmrznilo ji je v košu. Kuhar je za kosilo pripravil tibetansko specialiteto »momote«. Seseklјano meso, zavito v testo, kuhano in popečno. »Okusno, vam rečem. Najboljše med dobrim«. Andrej, prekaljen degustator tibetanske hrne, ki je pri jedi neverjetno užival, je rekel: »Ko se nažreš momotov, se v taboru komaj ustaviš.«

Pozno popoldne se je po šestih dneh vrnil v bazo pismonoša brez pošte. Hujšega presenečenja nam res ni mogel pripraviti. Ubogi Cering, bil je res neroda, sicer pa zelo ubogljiv in priden. Še nekaj časa smo otopelo gledali v prazno poštno vrečo in molčali.

Zvečer se je iz dvojke oglasil Tomo:
»Baza javi se, kliče dvojka!«
»Tu baza!«

»Vihar nam hoče porušiti šotore, zasipa nas sneg, večkrat moramo odkopavati šotor, mraz je, kuhamo!«

»Napoved vremena za jutri je slaba. Vzdržite! Zjutraj se slišimo! Lahko noč!«

Tudi v bazi je snežilo in pihalo, zato smo lahko slutili, kako je bilo v steni. Mrzli večeri so prijetni v topli izbi, v ledenem šotoru pa smo za prijetno počutje morali poskrbeti sami. Naključni dialogi so bili včasih prav zabavni. Nekdo je s slastjo pospravljal jajce na oko in zadovoljen ugotavljal:

»Ja, ja,« pravi, še dobro, da imamo jajca. A veste, da ženske niso prišle na Anapurno, ker niso imele jajc.«

»Kaj res, saj to ni mogoče? Ja, mi pa nimamo češpelj...! A brez njih tudi mi ne bomo prišli na vrh...?

»Za večerjo boste dobili vsak tri... češplje v kompotu!«

Zukaj je bila ledena zvezdnata noč, ko smo premraženi lezli v spalne vreče.

Gora je žarela v jutranji zarji, ko sva z Andrejem skušala dobiti zvezo s taborom dve. Nič. Zveza je bila prekinjena ali pa so odšli. »Čas je zlato. Hočejo priti čim višje. Jutranje sonce je samo še vaba in izziv. Vreme je kopija včerajšnjega. V teh višinah v nekaj urah ne priděš daleč. Bomo danes dosegli višino sedemtisoč metrov? Vsak meter postaja z napori daljši, dan krajši, vreme je neusmiljen gospodar.«

V bazi smo se pozdravili še z Benijem, Pubijem, Marom in Filipom. S petimi šarpami so odšli proti taboru dve in naslednji dan smo skušali priti čim višje... Na gori je bilo že trinajst ljudi, vsi na isti poti in z enakim ciljem. »Bogovi vremena, uničite sile vetrov, usahnite oblake, poklonite jim sonce, dajte jim čas in ohranite moč, danes in še kdaj.«

Moji upi so bili kratki, želje brezupne. Štiri drobne pikice so v zgornjem delu stene izginile v oblakih že sredi dopoldneva. Kmalu je začelo snežiti tudi v bazi. Vreme je bilo takšno kot včeraj in jutri bo takšno kot danes. Vsi smo postajali vremenoslovci.

Filip je iz dvojke sporočil, da je vreme noro. Lahko smo mu verjeli. Kje so Tomo, Milan, Rado in Silvo? Kaj še lahko delajo v takšnem viharju? Nič! Morajo se vrniti v bazo. Na dvojki lahko prespi samo šest mož. V bazi je prava zima. Zlezel sem v spalno vrečo. Peter je zamaknjeno bral in preklinjal Zmajevo baterijo, ki je svetila samo toliko, da sem videl žarnico.

Prebral sem še zadnjo stran romana Georga Howea, Odločitev pred zoro. Zunaj je bučal veter in šotor je frfotal v njegovih sunkih. Obšlo me je nemirno razmišljanje o podobnosti ljudi, ki jim je tveganje del življenja. Zakaj? Mladi vojak Happy ni omagal, pred ciljem so ga premagale nevarnosti, človeške, nas premagujejo naravne. Kje se le-te razlikujejo med seboj? Mrak se je že pritihotapil na ledenik, ko se je v bazo vrnil zadnji član včerajšnje naveze in tudi šerpe.

»Obrnili smo na višini 6880 m. Vrvi so napete, pod snegom in poledenele. Vihar tuli in odnaša vse, kar ni primrznjeno. Na dvojki bodo imeli pasjo noč.« Na oblekah in bradah so imeli primrznjen sneg, tudi »doma« – v bazi se jim ni odtajal, tako presneto je bilo mraz. Noč, dan, sneženje, odhodi na goro, vračanje v bazo, premraženo telo, ohlajene noge, žeja, utrujenost, glavobol, razočaranje, upanje in še enkrat vse od začetka, ko gora ponovno ledeni v orkanskih viharjih, prezebanje v toborih, umik pred pogubo...

Prvi april. Napovedano je bilo lepo vreme. Kako naj bi verjeli? V bazo je prišel tudi zvezni oficir, pa ravno danes. Samo slaba znamenja! Naš Rado, kmečki fant, je po zajtrku spekel čudoviti beli kruh, res, iz moke in vode ga je spekel, kako, je predolga zgodba.

Pubi in Marko sta se že vrnila v bazo. »To je pošastno, komaj smo postavili šotor na trojki. Ves sestop naju je bičal snežni vihar. »Pubi je bil silno utrujen. Filip in Beni sta preživljala dolgo noč na trojki 6900 m. Naslednje jutro je zvezni oficir v svojem šotoru dolgo časa molil. Z občudovanjem sem ga poslušal in verjel, da moli tudi za nas.

CENE GRILJC
NADALJEVANJE PRIHODNJIČ

Planinsko društvo Kamnik organizira **SPOMINSKI ZIMSKI POHOD NA POREZEN** v nedeljo, 27. marca 1988 z odhodom iz Kamnika ob 7. uri. Zbirališče bo na Trgu prijateljstva. Prijavite se na Planinsko društvo Kamnik do petka, 25. marca 1988.

VABLJENI!

Majhne in velike skrivnosti turizma

Turizem... ob tej besedi pomislimo na skupek malih reči, predvsem pa na ljudi. Kaj pa tvori ta skupek malih reči? To so malenkosti, ki turista pritegnejo, mu dajo občutek domačnosti in zaželenosti. Pri tem pa so pomembni predvsem ljudje. Tujca moramo pričakati s prijaznim nasmeškom, mu razkazati mesto, mu zagotoviti čimboljše počutje med nami. Tako se bo vedno rad vračal med nas in postal stalen gost, katerih je pri nas zelo malo. Zadovoljen turist pa bo tudi najboljša propaganda, saj bo svoje počutje posredoval prijateljem in znancem; ti pa bodo zaradi dobrih izkušenj svojega prijatelja obiskali naše mesto.

Poznamo več vrst turizma; pri nas se lahko uveljavi izletniški, prireditveni, gostinski in kulturni turizem.

Od turizma pa moramo tudi nekaj iztržiti, saj je turizem tudi gospodarska panoga. Tej večji veji turizma pravimo KOMERCIALNI turizem.

Zadnji dve leti se vsa naša turistična miselnost vrti okrog lipovega lista – zelenega simbola naše prelepe dežele. Naš simbol pa je nastal v okviru akcije TURIZEM SMO LJUDJE. S to akcijo hoče TZS prepričati ljudi, da so tudi ljudje pomemben dejavnik v razvoju turizma, kajti turizem je tudi pojem nasmehov, odprte spontanosti do vseh ljudi. V tej besedi se prepletajo slike zelenih livad, ožarjenih z zoro; kmet ki orje; domačija na obzorju; planine v soncu in iskren nasmeh na ustih domačina...

Vse kar je povezano s turizmom, bi moralo biti globoko zasidrano v vseh ljudeh!

MAJA IN BOJAN TURK F. A.
KAMNIK

Ljubitelji strelskega športa, pozor

V okviru šolskih športnih društev organizira Občinska strelska zveza Kamnik

REPUBLIŠKO PRVENSTVO S SERIJSKO ZRAČNO PUŠKO za pionirje in pionirke v soboto, 26. marca 1988 v športni hali. Začetek tekmovanja prve skupine bo bo 8.45 uri.

Naslednji dan, v nedeljo, 27. marca 1988 ob 8. uri pa bo REPUBLIŠKO FINALNO PRVENSTVO S SERIJSKO ZRAČNO PUŠKO – »ZLATA PUŠČICA 88«.

Ljubitelje strelskega športa vljudno vabimo na ogled obeh tekmovanj.

Za organizacijski odbor
OSZ Kamnik, Janez Tajč

Popravek

V prejšnji, 5. številki Kamniškega občana, 7. marca 1988, na 11. strani bi morali bit v javnem razpisu za zbiranje upravičencev do posojil iz namenskih sredstev za reševanje stanovanjskih vprašanj delavcev zaposlenih pri zasebnikih v drugi alineji datum 16. 4. 1986.

Za napako se opravičujemo.

Uredništvo

GLASILO SZDL OBČINE KAMNIK
Kamniški občan

KAMNIŠKI OBČAN, glasilo občinske konference SZDL Kamnik – Kamniški občan je aprila 1981 ob 20-letnici izhajanja prejel srebrni znak OF – Ureja Svet za informiranje, predsednik Janez Pirš, in uredniški odbor v sestavi: Janez Balantič, Katarina Cerar, Damjan Gladek, Romana Grčar, Dušica Jesenik-Bremšak, Ivo Pirc, Matic Romšak, Stane Simšič in Jana Taškar, glavna in odgovorna urednica. Tehnični urednik Franci Mihevc. Strokovna sodelavka Vera Mejač. – Izhaja dvakrat mesečno – Naslov uredništva: Kamnik, Titov trg 9, telefon 831-311 – tekoči račun pri OK SZDL 50140-678-57039 – Kamniški občan – Rokopisov in fotografij ne vračamo – Tiska ČGP Delo v Ljubljani.